

Vážení spoluobčané

Tak, jak to bývá začátkem nového roku již zvykem, dovoluji mi i tentokrát, abych se ohlédl na uplynulými 12 měsíci. Co jsme v Jimramově vybudovali a opravili?

V areálu základní a mateřské školy byl na místě staré uhelny vybudován nový bezbariérový vstup do školní jídelny včetně nových WC. V rámci této stavby byl opraven a vydlážděn i dvorek za školou, který slouží jako vstup do mateřské školky. Zde jsme proinvestovali 1 983 211 Kč. Dotace z Ministerstva zemědělství prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu činila 564 707 Kč. Na DPS byla z důvodu častého zatékání částečně vyměněna střešní krytina a sněhové zábrany za cenu 450 405 Kč a provedena výmalba společných prostor.

Na Náměstí Jana Karafiáta ve dvoře obecního domu č. p. 41 byl opraven památkově chráněný objekt. Jednalo se mimo jiné o výměnu celé střechy včetně krovu, opravu a doplnění zdiva, výměnu oken a dveří. Cena díla byla 1 942 746 Kč. Na tuto akci jsme dostali dotaci z ministerstva kultury ve výši 400 000 Kč.

Opravený objekt domu č.p. 41

Jimramovské dětské hřiště bylo doplněno o trampolínu a další herní prvky v ceně 211 770 Kč. Od Kraje Vysočina jsme zde využili dotaci ve výši 127 000 Kč. Dále byla pořízena workoutová sestava za 100 382 Kč. Tato sportovní sestava bude zprovozněna na jaře tohoto roku na pozemku vedle dětského hřiště, kde bývala stará mycí rampa, která byla odstraněna.

Na Padělkou u školní kuchyně a na přilehlých pozemcích byly opraveny a rozšířeny zpevněné plochy a vybudováno nové parkoviště, včetně přístřešku pro kontejnery na tříděný odpad. Proinvestováno bylo 2 120 195 Kč. Nástup mrazivého počasí bohužel znemožnil stavbu dotáhnout do úplného konce. Zbývá především opravit zásobovací rampu u školní kuchyně, což bude provedeno na jaře tohoto roku. Na ulici Ubušínská, za Trhonickým potokem, byl opraven starý liti-nový křížek.

Pro Sedliště byly pořízeny hrací prvky na nové dětské hřiště, které bude zprovozněno na začátku letošní sezóny.

V Trhonicích jsme osadili ukazatel rychlosti. Dále jsme zajistili projektovou dokumentaci na vybudování nové elektro-přípojky na výletišti včetně nového osvětlení příjezdové cesty a projekt na přívod vody na výletišti od mlýna.

V Ubušíně jsme nechali vyměnit okna na obecním domě a pořídili 2 nůžkové party stany. Celková cena oken a stanů činila 300 797 Kč. V první polovině tohoto roku bychom měli na tuto akci dostat od Státního zemědělského intervenčního fondu dotaci 240 000 Kč. V Ubušíně byl též vybudován přístřešek pro kontejnery na tříděný odpad. Na něj nám Kraj Vysočina přispěl dotací ve výši 100 000 Kč.

Na základě žádostí jsme mimo jiné poskytli dary Římskokatolické farnosti Jimramov ve výši 370 000 Kč na opravu střechy fary a farnímu sboru ČCE v Jimramově ve výši 340 000 Kč na opravu střechy a výměnu oken fary.

V loňském roce byl předčasně uhrazen jeden ze dvou bankovních úvěrů ve výši 3 222 202 Kč. Městys Jimramov měl na svých účtech a v pokladně k 31. 12. 2022 zůstatek 11 758 643,49 Kč. Oproti tomu zbývá ještě uhradit jeden bankovní úvěr ve výši cca 2 661 076 Kč s fixním úrokem 0,90 %.

Na závěr mi dovolu, bych poděkoval všem nově zvoleným zastupitelům, všem členům výborů a komisí, ale i všem občanům, kteří pro obec pracovali nebo se na chodu obce jakkoliv podíleli.

Ing. Josef Homolka
starosta

Beseda „Bezpečný život seniorů“

Sociální komise městyse Jimramova vás zve v pondělí 20. 2. 2023 v 15 hodin do hasičské zbrojnice v Jimramově na besedu s Policií České republiky na téma finance a internet.

Občanům ze Sedliště, Trhonic a Ubušína, kteří by měli zájem se zúčastnit besedy, bude zajištěna doprava. Prosím o nahlášení zájemců z těchto obcí na telefon obecního úřadu 566 562 516.

Výzva pro pejskaře v obci

Chtěla bych poprosit všechny občany, kteří chodí venčit své mazlíčky na veřejná prostranství, aby uklízeli exkrementy po svých pejscích. Množí se stížnosti od občanů, kteří se potýkají se znečištěnými plochami od pejsků.

Problematika znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy je řešena v přestupkovém zákoně.

Zároveň děkuji všem majitelům psů, kteří tak činí a nepletou si vycházky se psy s pouhým venčením psů v ulicích obce.

Upozorňuji také na zákaz vodění psů do parku Bludníku a na hřbitov.

Dana Pachovská – místostarostka

Beseda:

Bezpečný život seniorů

Sociální komise městyse Jimramova
vás zve v pondělí **20. 2. 2023 od 15 hodin**
v Hasičské zbrojnici v Jimramově
na besedu s Policií České republiky na téma:
FINANCE a INTERNET.

Občanům ze Sedliště, Trhonic a Ubušína, kteří by měli zájem se zúčastnit besedy, bude zajištěna doprava. Prosíme o nahlášení zájemců z těchto obcí na telefon obecního úřadu **566 562 516.**

Zápis č. 7/2022 z jednání Zastupitelstva městyse Jimramov konaného dne 27. 10. 2022 v budově radnice v Jimramově.

Přítomni: Jarmila Basovníková, Ing. Josef Homolka, Jan Hubert, Jiří Just, Ing. Jaroslava Kudová, Mgr. Lenka Machová, Dana Pachovská, Renata Petrásová, Mgr. Jitka Šafrová, Ing. František Štursa, Milan Švarc, Petr Vícha, Petr Vojta, Václav Tulis

(14)

Omluvena: Petra Boháčová

(1)

Je přítomna nadpoloviční většina všech zastupitelů. Zastupitelstvo je usnášeníschopné.

Zasedání Zastupitelstva městyse Jimramova (dále též jako „zastupitelstvo“) bylo zahájeno starostou obce městyse (dále jako „předsedající“).

Zapisovatelkou zápisu z jednání Zastupitelstva městyse Jimramova bude paní Dana Pachovská.

Před hlasováním dal předsedající možnost vyjádřit se zastupitelům a přítomným občanům.

Návrh na usnesení – zastupitelstvo určuje zapisovatelkou zápisu paní Danu Pachovskou.

14-0-0

Návrh byl přijat

1. Schválení programu jednání

Předsedající navrhl doplnit na program jednání bod:

Úhrada mikrobusu na fotbalový turnaj škol v Jihlavě

14-0-0

Návrh byl přijat

Zastupitelé hlasovali o navrženém programu s doplněním programu jednání:

1. Schválení programu jednání
  2. Volba ověřovatelů zápisu
  3. Volba členů finančního a kontrolního výboru
  4. Volba členů zastupitelstva do školské rady
  5. Jmenování oddávajících a schválení práva používat státní znak
  6. Rozhodnutí o měsíčních odměnách neuvolněných zastupitelů
  7. Pravomoc rady
  8. Pořízení párty stanů
  9. Schválení dohody o poskytnutí dotace od Státního zemědělského intervenčního fondu
  10. Dotace z ministerstva kultury
  11. Doplnění nových objektů a zařízení na ČOV Jimramov
  12. Úhrada mikrobusu na fotbalový turnaj škol v Jihlavě
  13. Rozpočtové opatření č. 9
  14. Různé
- Zastupitelstvo schválilo celý program s doplněným bodem.

14-0-0

Na jednání zastupitelstva se dostavila paní Petra Boháčová.

2. Volba ověřovatelů zápisu

Navrženi byli: Mgr. Lenka Machová

Václav Tulis

13-0-2

Zdrželi se Mgr. Lenka Machová, Václav Tulis.

Návrh byl přijat

3. Volba členů finančního a kontrolního výboru

Předsedající navrhl, aby finanční výbor měl 5 členů a kontrolní výbor 3 členy.

15-0-0

Návrh byl přijat

a) Volba členů finančního výboru

Předsedající vyzval členy zastupitelstva k podávání návrhů na členy finančního výboru. Člen zastupitelstva Jarmila Basovníková navrhla zvolit členem finančního výboru Hanu Cackovou.

15-0-0

Návrh byl přijat

Člen zastupitelstva Jarmila Basovníková navrhla zvolit členem finančního výboru Dagmar Kašovou.

15-0-0

Návrh byl přijat

Člen zastupitelstva Jarmila Basovníková navrhla zvolit členem finančního výboru Ing. Ivanu Lorencovou.

15-0-0

Návrh byl přijat

Člen zastupitelstva Jarmila Basovníková navrhla zvolit členem finančního výboru Ing. Pavla Šikulu.

15-0-0

Návrh byl přijat

b) Volba členů kontrolního výboru

Předsedající vyzval členy zastupitelstva k podávání návrhů na členy kontrolního výboru. Člen zastupitelstva Milan Švarc navrhl zvolit členem kontrolního výboru Petra Vojtu.

14-0-1

Zdržel se Petr Vojta.

Návrh byl přijat

Člen zastupitelstva Milan Švarc navrhl zvolit členem kontrolního výboru Jiřinu Konvalinkovou.

15-0-0

Návrh byl přijat

4. Volba členů zastupitelstva do školské rady

Předsedající navrhl zvolit členem školské rady Petra Vojtu.

14-0-1

Zdržel se Petr Vojta.

Návrh byl přijat

Předsedající navrhl zvolit členem školské rady Mgr. Lenku Machovou.

14-0-1

Zdržela se Mgr. Lenka Machová

Návrh byl přijat

5. Jmenování oddávajících a schválení práva používat státní znak

Zastupitelstvo jmenovalo od 27. 10. 2022 do konce volebního období tyto členy zastupitelstva jako oddávající pro matriční obvod Jimramov:

Mgr. Lenku Machovou

Milana Švarce

Petra Vojtu

Podle zákona 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 108 odst. 2 mají právo používat při významnějších příležitostech a občanských obřadech závěsný znak, který má uprostřed státní znak a po obvodu znaku je uveden název Česká republika.

13-0-2

Zdržel se: Vojta, Švarc.

Návrh byl přijat

6. Rozhodnutí o měsíčních odměnách neuvolněných zastupitelů

Předsedající podal následující návrh měsíčních odměn:

Člen zastupitelstva bez dalších funkcí 1 000,-Kč.

Člen výboru nebo komise 1 500,-Kč.

Předseda výboru nebo komise 2 000,-Kč.

Člen rady 3 500,-Kč.

Místostarostka 10 000,-Kč.

Ing. Jaroslava Kudová podala protinávrh na ponechání stávajících odměn. 6-5-4

Pro: Basovníková, Boháčová, Ing. Kudová, Mgr. Machová,

Petrášová, Vojta

Proti: Ing. Homolka, Hubert, Just, Švarc, Tulis

Zdržel se: Pachovská, Mgr. Šafrová, Ing. Štursa, Vícha

Návrh nebyl přijat

Následně bylo hlasováno o návrhu předsedajícího. 7-2-6

Pro: Ing. Homolka, Hubert, Just, Ing. Štursa, Švarc, Tulis, Vícha

Proti: Boháčová, Ing. Kudová,

Zdrželi se: Basovníková, Mgr. Machová, Pachovská, Petrášová,

Mgr. Šafrová, Vojta

Návrh nebyl přijat

Ing. František Štursa navrhl měsíční odměny pro neuvolněné zastupitele ve stejné výši jako předsedající, pouze místostarostce odměnu 8 000,-Kč. 7-2-6

Pro: Ing. Homolka, Hubert, Just, Ing. Štursa, Švarc, Tulis, Vícha

Proti: Boháčová, Ing. Kudová

Zdrželi se: Basovníková, Mgr. Machová, Pachovská, Petrášová,

Mgr. Šafrová, Vojta

Návrh nebyl přijat

Paní Renata Petrášová navrhla měsíční odměny pro neuvolněné zastupitele ve stejné výši jako předsedající, pouze místostarostce odměnu 7 000,-Kč. 3-2-10

Pro: Basovníková, Mgr. Machová, Petrášová

Proti: Boháčová, Ing. Kudová

Zdrželi se: Ing. Homolka, Hubert, Just, Pachovská, Mgr. Šafrová,

Ing. Štursa, Švarc, Tulis, Vícha, Vojta

Návrh nebyl přijat

Předsedající podal návrh na odložení tohoto bodu na příští jednání zastupitelstva. 14-0-1

Zdržel se: Ing. Štursa.

Návrh byl přijat

7. Pravomoc rady

Předsedající navrhl zplnomocnit radu k rozhodování o výdajích obce a provádění rozpočtových opatření na straně příjmů neomezeně a na straně výdajů do výše 150 000,- Kč. 14-0-1

Zdržela se: Mgr. Machová.

Návrh byl přijat

8. Pořízení párty stanů

Předsedající navrhl na základě cenového marketingu, který provedla rada městyse, koupit od firmy TENTino s. r. o 2 ks nůžkových párty stanů včetně příslušenství za cenu 88 288,- Kč. 15-0-0

Návrh byl přijat

9. Schválení dohody o poskytnutí dotace od Státního zemědělského intervenčního fondu

Městys Jimramov podal žádost o dotaci na rekonstrukci obecního domu v Ubušíně, a to na výměnu oken a pořízení 2 ks nůžkových párty stanů. Celková výše uznatelných nákladů projektu je stanovena na 300 000,-Kč a celková výše přiznané dotace je 80%, tj. 240 000,- Kč.

Zastupitelé schválili smlouvu o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR od Státního zemědělského intervenčního fondu a pověřili starostu podpisem smlouvy. 15-0-0

Návrh byl přijat

10. Dotace z ministerstva kultury

Zastupitelstvo městyse rozhodlo podat žádost o uvolnění finančních prostředků v rámci Programu regenerace MPR a MPZ na opravu kulturních památek. Jedná se o 400 000,-Kč pro Městys Jimramov, 700 000,-Kč pro římskokatolickou farnost Jimramov a 328 000,-Kč pro Apartmány Jimramov s. r. o.

15-0-0

Návrh byl přijat

11. Doplnění nových objektů a zařízení na ČOV Jimramov

Projektová a inženýrská společnost AQUA PROCON s. r. o. nabízí vypracování projektové dokumentace, která rozšiřuje projektovou dokumentaci na „Doplnění malého kalového hospodářství na ČOV Jimramov“ o Doplnění třetího stupně čištění na ČOV Jimramov. Nabídnutá cena za projektovou dokumentaci činí 245 000,- Kč bez DPH. Předsedající podal návrh pořídit od firmy AQUA PROCON s. r. o. projektovou dokumentaci na Doplnění třetího stupně čištění na ČOV Jimramov za cenu 245 000 Kč bez DPH. 14-0-1

Zdržela se: Boháčová

Návrh byl přijat

12. Úhrada mikrobusu na fotbalový turnaj škol v Jihlavě

Předsedající navrhl uhradit dopravní firmě Šauer Vír mikrobus ve výši 7 260,-Kč na fotbalový turnaj škol v Jihlavě konaný dne 31. 10. 2022. 15-0-0

Návrh byl přijat

13. Rozpočtové opatření č. 9

Předsedající podal návrh schválit rozpočtové opatření č. 9 15-0-0

Návrh byl přijat

14. Různé

- Paní Petrášová upozornila na stojící vodu u garáží Na Vápenici.

- Paní Pachovská upozornila na spolupráci s Korunou Vysočiny.
- Ing. Štursa požádal starostu o přípravu tabulky připravených projektů.

Zápis č. 8/2022 z jednání Zastupitelstva Městyse Jimramov konaného dne 8. 12. 2022 v budově radnice v Jimramově.

Přítomni: Basovníková Jarmila, Boháčová Petra, Ing. Homolka Josef, Hubert Jan, Just Jiří, Ing. Kudová Jaroslava, Mgr. Machová Lenka, Pachovská Dana, Petrášová Renata, Mgr. Šafrová Jitka, Švarc Milan, Tulis Václav, Vícha Petr, Vojta Petr (14)

Nepřítomen: Ing. Štursa František (1)

Je přítomna nadpoloviční většina všech zastupitelů. Zastupitelstvo je usnášeníschopné.

Zapisovatelkou zápisů z jednání ZM bude nadále Jana Novotná.

1. Volba ověřovatelů zápisu

Za ověřovatelky tohoto zápisu byly navrženy paní Renata Petrášová a paní Dana Pachovská. 12-0-2

Zdržely se: Petrášová Renata, Pachovská Dana.

Návrh byl schválen.

2. Schválení programu jednání

Pan starosta navrhl doplnit program jednání ZM o následující body:

- Splacení jednoho z úvěrových účtů u ČS (tento bod bude doplněn za bod 8)
- Revitalizace veřejného prostranství Jimramov Padělek (tento bod bude doplněn před bod Rozpočtové opatření č. 10)
- Zápis do kroniky za rok 2020 (tento bod bude doplněn před bod Rozpočtové opatření č. 10)

O návrhu pana starosty na doplnění programu jednání bylo hlasováno. 14-0-0

Návrh byl schválen.

Zastupitelé hlasovali o navrženém programu s doplněním programu jednání. Před hlasováním dal pan starosta možnost vyjádřit se zastupitelům a přítomným občanům.

1. Volba ověřovatelů zápisu
2. Schválení programu jednání
3. Rozhodnutí o měsíčních odměnách neuvolněných zastupitelů
4. Jmenování oddávajících a schválení práva používat státní znak
5. Pověření rady narovnáním rozpočtu roku 2022
6. Komunální technika
7. Stavební úpravy části objektu měšťanského domu č. p. 41
8. Vodné a stočné
9. Splacení jednoho z úvěrových účtů u ČS

10. Schválení rozpočtu na rok 2023 a střednědobého výhledu na roky 2024 - 2026

11. Žádost o příspěvek na výměnu oken

12. Členství ve spolku „Koruna Vysočiny“

13. Žádost o instalaci příčného prahu na místní komunikaci

14. Revitalizace veřejného prostranství Jimramov Padělek

15. Zápis do kroniky za rok 2020

16. Rozpočtové opatření č. 10

17. Různé

14-0-0

Návrh byl schválen.

Na jednání se dostavil Ing. Štursa.

3. Rozhodnutí o měsíčních odměnách neuvolněných zastupitelů

Pan starosta navrhl výši měsíčních odměn za výkon jednotlivých funkcí neuvolněných členů zastupitelstva takto:

člen zastupitelstva bez dalších funkcí 1 000 Kč

člen výboru nebo komise 1 500 Kč

předseda výboru nebo komise 2 000 Kč

člen rady 3 500 Kč

místostarostka 8 000 Kč (paní místostarostka bude vykonávat agendu dle potřeby).

Ing. Kudová podala protinávrh - výši měsíčních odměn za výkon jednotlivých funkcí neuvolněných členů zastupitelstva takto:

člen zastupitelstva bez dalších funkcí 600 Kč

člen výboru nebo komise 1 200 Kč

předseda výboru nebo komise 1 530 Kč

člen rady 1 800 Kč

místostarostka 7 000 Kč

Bylo hlasováno o protinávru.

1-0-14

Pro: Ing. Kudová.

Protinávrh nebyl schválen.

Dále zastupitelé projednali následující návrh pana starosty:

a) Zastupitelstvo v souladu s § 72 odst. 2 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanoví odměny za výkon jednotlivých funkcí neuvolněných členů zastupitelstva takto:

člen zastupitelstva bez dalších funkcí 1 000 Kč

člen výboru nebo komise 1 500 Kč

předseda výboru nebo komise 2 000 Kč

člen rady 3 500 Kč

místostarostka 8 000 Kč

b) Zastupitelstvo v souladu s § 74 odst. 3 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanoví, že při souběhu výkonu dvou či více funkcí se odměna neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytne jako součet odměn stanovených pro jednotlivé funkce, upravené v § 74 odst. 3 zákona o obcích (člen rady, předseda výboru nebo komise, člen výboru nebo komise).

c) Zastupitelstvo v souladu s § 72 odst. 2 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanoví, že odměny za výkon funkce neuvolněného člena zastupitelstva se budou poskytovat ode dne přijetí tohoto usnesení. V případě nastoupení náhradníka na uvolněný mandát bude odměna náležet ode dne složení slibu. V případě personální změny v obsazení jednotlivých funkcí, tj. v případě nového zvolení do funkce místostarosty, předsedy výboru, předsedy komise, člena výboru, člena komise) bude odměna náležet ode dne zvolení do této funkce. 15-0-0
Návrh byl schválen.

4. Jmenování oddávajících a schválení práva používat státní znak

Na návrh starosty zastupitelstvo jmenovalo od 9. 12. 2022 do konce volebního období členku zastupitelstva paní Renatu Petrášovou oddávající pro matriční obvod Jimramov. Podle zákona 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 108 odst. 2 má právo používat při významnějších příležitostech a občanských obřadech závěsný znak, který má uprostřed státní znak a po obvodu znaku je uveden název Česká republika. 14-0-1
Zdržela se: Petrášová Renata.
Návrh byl schválen.

5. Pověření rady narovnáním rozpočtu roku 2022

Zastupitelstvo pověřilo radu narovnáním rozpočtu Městysu Jimramov za rok 2022. 15-0-0
Pověření rady schváleno.

6. Komunální technika

Zastupitelstvo pověřilo pana starostu, aby ve spolupráci s členy rady připravili na příští jednání ZM podklady k projednání na zakoupení komunální techniky (malotraktor, cisterna na fekáli).

7. Stavební úpravy části objektu měšťánského domu č. p. 41

Starosta seznámil zastupitele s vícepracemi a méněpracemi vzniklými na akci „Stavební úpravy části objektu měšťánského domu č. p. 41“.

Vícepráce 638 349 Kč.

Méněpráce 141 903Kč.

Celkově se jedná o navýšení o 496 446 Kč včetně DPH.

Zastupitelé projednali a schválili návrh pana starosty na schválení víceprací a méněprací a uzavření dodatku ke smlouvě o dílo s firmou Stavební společnost V&K, s. r. o. 13-1-1
Proti: Ing. Kudová Jaroslava. Zdržela se: Mgr. Machová Lenka
Návrh byl schválen.

8. Vodné a stočné

Zastupitelé projednali předloženou kalkulaci vodného a stočného, na základě které vychází cena vodného 37,68 Kč/m³ bez

DPH, tj. 41,45 Kč/m³ včetně DPH a cena stočného 45,25 Kč/m³ bez DPH, tj. 49,78 Kč/m³ včetně DPH. Celková cena vodného i stočného vychází na 91,23 Kč/m³ včetně DPH. V kalkulaci není zahrnut žádný zisk pro městys. Na základě této kalkulace zastupitelstvo schválilo cenu vodného od 1. 1. 2023 ve výši 32,73 Kč/m³ bez DPH, tj. 36 Kč/m³ včetně DPH a cenu stočného 40 Kč/m³ bez DPH, tj. 44 Kč/m³ včetně DPH. Celková cena vodného i stočného pro občany činí 80 Kč/m³ včetně DPH.

Rozdíl mezi cenou kalkulovanou (nákladovou) a cenou pro občany bude hrazen z rozpočtu městysu. 15-0-0

Nová cena vodného a stočného byla schválena.

9. Splacení jednoho z úvěrových účtů u ČS

Zastupitelé projednali možnost splacení jednoho z úvěrových účtů u ČS. Jedná se o doplacení úvěru vedeného na úvěrovém účtu číslo 0337219489/0800 poskytnutého na základě smlouvy o úvěru č. 10412/12/LCD ze dne 6.6.2012 před termínem splatnosti úvěru. Jedná se o mimořádnou splátku ve výši 3 222 202,70 Kč. (Splátka zahrnuje úvěr 3 199 976 Kč, řádný úrok ve výši 21 936,70 Kč, pravidelné ceny sjednané podle smlouvy o úvěru v celkové výši 290 Kč.)

Pan starosta navrhl splatit úvěr ve výši 3 222 202,70 Kč vedený na úvěrovém účtu číslo 0337219489/0800 poskytnutého na základě smlouvy o úvěru č. 10412/12/LCD ze dne 6. 6. 2012 před termínem splatnosti úvěru. 14-0-1

Zdržel se: Hubert Jan.

Návrh byl schválen.

10. Schválení rozpočtu na rok 2023 a střednědobého výhledu na roky 2024 - 2026

a) Zastupitelé rozhodli o zrušení položky splátka úvěru ve výši 578 000 Kč a příslušných úroků ve výši 200 000 Kč.

Zastupitelé rozhodli o snížení zůstatku z předcházejícího roku o 3 500 000 Kč tj. na 10 000 000,-Kč.

Ing. Kudová upozornila, že dle jejího názoru jsou nadhodnoceny daňové příjmy. Daňové příjmy budou znovu projednány na prvním jednání ZM v roce 2023.

Pan starosta podal návrh na schválení rozpočtu Městysu Jimramov na rok 2023 s výše uvedenými úpravami. 15-0-0
Návrh byl schválen.

b) Z přílohy návrhu Střednědobého výhledu bude vypuštěn sloupek úvěr ČS - kanalizace, který bude splacen v letošním roce. Zastupitelé schválili střednědobý výhled rozpočtu Městysu Jimramov na roky 2024 - 2026. 15-0-0

Střednědobý výhled na roky 2024 - 2026 byl schválen.

11. Žádost o příspěvek na výměnu oken

Zastupitelé projednali žádost farního sboru ČCE Jimramov, zastoupeného paní farářkou Elen Plzákovou a kurátorkou sboru paní Janou Kadeřávkovou. Žádají o příspěvek na výměnu oken na faře směrem ke kostelu a úpravy Karafiátovy síně (výmalba, oprava lavic, natření podlahy). Celkové náklady činí 300 000 Kč. Pan starosta podal návrh poskytnout dar ve výši 30 %, tj. 90 000 Kč a uzavřít s farním sborem ČCE darovací smlouvu. 14-0-1

Zdržela se: Ing. Kudová Jaroslava.
Návrh byl schválen.

ku nevyhovět a prah neinstalovat.

15-0-0

Žádosti nevyhověno.

12. Členství ve spolku „Koruna Vysočiny“

Zastupitelé projednali nabídku členství v Koruně Vysočiny, z. s. Koruna Vysočiny je projektem pro spolupráci všech aktérů cestovního ruchu v regionu Žďárská, Novoměstská, Bystřická a Nedvědic, jejímž cílem je vytvoření Turistické destinace Koruna Vysočiny jako turisticky atraktivní oblasti s rostoucím významem pro cestovní ruch. Turistická destinace Koruna Vysočiny je aktuálně vymezena jako území přináležející pod správu obcí s rozšířenou působností, které se staly zakladateli - Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem. Cílem destinačního managementu Koruna Vysočiny, z. s. je propojení jednotlivých subjektů působících v cestovním ruchu a kvalitní servis pro návštěvníky regionu zajišťující jejich spokojenost.

Starosta podal návrh podat přihlášku do Koruny Vysočiny od 1. 1. 2023 a o úhradě členského příspěvku ve výši 3 Kč/obyvatel/rok a pověřit paní Danu Pachovskou zastupováním městyse v Koruně Vysočiny.

15-0-0

Návrh byl schválen.

13. Žádost o instalaci příčného prahu na místní komunikaci

Zastupitelé projednali žádost občanů bydlících v ulici U Kaple o instalaci příčného prahu na rozhraní adres U Kaple 98 a U Kaple 120. Důvodem jejich žádosti je nerespektování omezené rychlosti na 30 km/hod. Komunikace je dle žadatelů specifická zvýšeným pohybem vozidel k návštěvě kostelů a hřbitovů, k sokolovně a na Padělek. Důležitým faktem je i trvalé bydlení malých dětí ve zmíněném místě. Jejich požadavek byl konzultován s DI Policie ČR, který umístění příčných prahů nedoporučuje. Zastupitelé rozhodli z důvodu zvýšení hlučnosti a prašnosti a problematické zimní údržby požadav-

Pan starosta podal návrh prodloužit dnešní jednání ZM z 21.00 hod do 21.30 hod. z důvodu nutnosti projednat další body programu. O návrhu bylo hlasováno.

15-0-0

Návrh byl schválen.

14. Revitalizace veřejného prostranství Jimramov Padělek

Starosta seznámil zastupitele s vícepracemi a méněpracemi vzniklými na akci „ Revitalizace veřejného prostranství Jimramov Padělek“.

Vícepráce 52 241,23 Kč bez DPH.

Méněpráce 21 760 Kč bez DPH.

Jedná se o navýšení rozpočtu o 30 481,23 Kč bez DPH tj. 36 882,29 Kč včetně DPH.

Zastupitelé projednali návrh pana starosty o navýšení rozpočtu akce o 36 882,29 Kč včetně DPH a uzavření dodatku ke smlouvě o dílo s firmou Dlažba Vysoké Mýto, s. r. o.

15-0-0

Návrh byl schválen.

15. Zápis do kroniky za rok 2020

Zastupitelé byli seznámeni se zápisem do kroniky za rok 2020.

Zápis do kroniky za rok 2020 byl schválen.

15-0-0

16. Rozpočtové opatření č. 10

Zastupitelé projednali a schválili rozpočtové opatření č. 10.

15-0-0

Rozpočtové opatření č. 10 bylo schváleno.

17. Různé

- Bylo navrženo zvážit cenu za půjčování party stanů.
- Paní Petrášová vznesla požadavek na vymalování sokolovny a zakoupení rolet do oken v sokolovně.

ZPRÁVA FINAČNÍHO ÚŘADU

Finanční úřad pro Kraj Vysočina – Územní pracoviště ve Žďáru nad Sázavou oznamuje, že dne 22. března 2023 bude vybírat řádně vyplněná daňová priznání k dani z příjmů za zdaňovací období 2022.

Výběr se uskuteční v zasedací místnosti městyse Jimramov v době od 10:00 hodin do 16:00 hodin.

Více informací na www.financnisprava.cz

*Bc. Jiří Kubík
vedoucí oddělení*

*Finanční úřad pro Kraj Vysočina
Územní pracoviště ve Žďáru nad Sázavou
Strojírenská 28,59101 Žďár nad Sázavou
Tel:566 652 310, 724 795 035
mailto:jiri.kubik@fs.mfcr.cz
www.financnisprava.cz*

Fotograf pan Zdeněk Bureš

Na začátku letošního roku jsem dostala, k mé radosti, pozvání od pana Zdeňka Bureše na výstavu fotografií Fotoklubu FREELAND do Žďáru nad Sázavou, jehož členem je i pan Bureš.

V pondělí 9. 1. 2023 jsem se vydala se Zdeňkem a jeho ženou Lýdií na vernisáž výstavy Fotoklubu, která byla umístěna v prostorách Knihovny Matěje Josefa Sychry.

Všichni návštěvníci výstavy i členové klubu mezi sebou obdivovali fotografie a s jiskrou v očích mezi sebou vášnivě diskutovali.

V tu chvíli mě napadlo, že o Zdeňkově fotografování vlastně nic bližšího nevím. Napadla mě spousta otázek, a tak jsem pana Bureše poprosila, jestli by mi o svém koníčku něco napsal. Mé přání splnil a já se ráda s vámi o něj podělím...

Fotografuji asi od deseti let. První kontakt s fotografováním a vším, co zpracování fotografií obnáší, se odehrávalo pod vedením mého bratra Josefa. Dodnes se divím, jak jsme v Bombaji, tehdy ještě bez zavedené elektřiny, dokázali vyvolávat první snímky. Fotografie se kopírovaly přímo z negativu na fotografický papír v poměru 1:1. Vznikaly tak malé snímky o velikosti 6x6, nebo 6x9 centimetrů. Byl to pro mne z dnešního pohledu téměř středověk fotografie. Bylo to však napínavé, do poslední chvíle jsme si nemohli být jisti uspokoivým výsledkem. I první fotoaparáty byly pouze pro dětské ruce a podle toho byly vybavené. Postupem času jsem v ZDŠ navštěvoval fotokroužek pod vedením pana Mikše ze Strachujova. To už byla doba, kdy se fotografie zvětšovaly v temné komoře. Ale to napětí plně očekává-

ní, jaký bude výsledek našeho snažení, zůstalo. Pan Mikše by dlouho můj vzor. V letech učňovských jsem měl štěstí na vychovatele, vyučeného fotografa, byl velmi dobrým ve zpracování fotografií v temné komoře, a proto mne hodně naučil. Po vojně jsem byl častým hostem u Jindřicha Vápeníka a Jirky Sedláka a tahal z nich „rozumy“. Oni byli na tu dobu velmi vyspělými amatérskými fotografy. Společně jsme vystavovali svoje výtvary ve vývěsce na náměstí. Vystřídal jsem několik fotoaparátů, po prvním dětském bakelitovém s názvem Pionýr následovala Flexareta, EXA, Praktica, všechny ještě klasické analogové.

S nástupem digitální fotografie jsem byl k této technice dlouho skeptický. Ale moje zvědavost byla silnější. Koupil jsem si první digitální kompaktní v bazaru. První kroky s digitální fotografií byly pro mne výzvou. Výsledná fotografie se stala snazší, rychlejší a dostupnější. Pomalu jsem se zdokonaloval hlavně v počítačovém zpracování. K šedesátinám jsem si koupil první digitální zrcadlovku Nikon a této značce jsem už zůstal věrný. Více času při odchodu do důchodu a nová vyspělejší fototechnika mi umožnila vážněji se věnovat tomuto koníčku. Díky fotografování jsem poznal spoustu nových přátel z řad amatérských i profesionálních fotografů. Fotografování mi pomohlo překonat dobu nemoci a následné rekonvalescence. Hodně jsem fotografoval a nepřemýšlel, co by, kdyby... V roce 2018 jsem měl první autorskou výstavu u nás v Jimramově. Trochu se mi klepala kolena z očekávání, jaká bude reakce na moje výtvary. Avšak moje obavy se rozplynu-

ly díky přívětivému a přátelskému přijetí návštěvníky. Byl to pro mne impulz k dalšímu fotografování. Jsem členem dvou fotoklubů, Fotoklubu Vysočina a Fotoklubu Freeland, oba ve Žďáru nad Sázavou. S oběma fotokluby se účastním výstav a fotografických soutěží. Za dobu členství jsem zejména s Fotoklubem Freeland vystavoval na cca třiceti výstavách. Nejvíce v ZR a v Brně v Nemocnici Milosrdných bratří, také v aule VŠ technické v Brně, v Železném u Tišnova a v Českém Krumlově. Kromě autorské výstavy v Jimramově jsem vystavoval v Knihovně M. J. Sychry a v Čechově domě v ZR, dále v knihovně v Bystrém, při Noci kostelů v Jimramově a v Daňkovicích. Fotografuji hlavně krajinu v nejbližším okolí. Nebráním se zkoušet fotografovat detaily, květiny, brouky, motýly, zvířata, pokud se dají a neuletí. Zpravidla jednou ročně jezdím s kamarády fotografovat na Šumavu. Mlhavá šumavská rána jsou kouzelná jako málokde. Rád chodím a fotografuji kolem Fryšávky. Jsou místa, kde jsem nafotografoval spousty fotografií, pokaždé jsou však jiné a nikdy mne ta místa neomrzí. Fotoaparát mám v podstatě neustále po ruce, ale když ne, jsem vděčný za telefon, kterým se dá také zachytit mnohdy neopakovatelný moment. V posledních letech jsem absolvoval několik tzv. zážitkových dovolených. Dvakrát jsme navštívili Rumunsko a české vesnice v Banátu. Procestovali jsme Zakarpatskou Ukrajinu, Bosnu a Hercegovinu a NP Durmitor v Černé Hoře. V plánu máme další lokality. Cesty jsou zdrojem spousty zajímavých fotografií a hlavně zážitků. Za trpělivost a porozumění s mou

vášní pro fotografii jsem vděčný mojí rodině a hlavně manželce Lídě.

Panu Zdeňkovi Burešovi moc děkuji za krásné vyprávění a přeji mu za nás všechny hodně zdraví, abychom se mohli i nadále kochat jeho fotografiemi.

Dana Pachovská

Blahopřání jubilantům

Zde zveřejňujeme jubilanty, kteří nám k tomu dali písemný souhlas.

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

3. 3. 2023	p. Šauer Jiří, Jimramov	75 let	29. 3. 2023	p. Sedlák Jiří, Jimramov	86 let
13. 3. 2023	p. Mašíková Růžena, Jimramov	89 let	4. 4. 2023	p. Bárta Jiří, Jimramov	50 let
16. 3. 2023	p. Tušla Jaroslav, Jimramov	86 let	15. 4. 2023	p. Ďurišová Věra, Jimramov	70 let
18. 3. 2023	p. Chalupník Milan, Jimramov	60 let	16. 4. 2023	p. Nováková Ludmila, Trhonice	81 let
25. 3. 2023	p. Lipold Stanislav, Jimramov	81 let			

Ceny jídel ve školní jídelně v Jimramově

(platnost od 1.1.2023)

Stravování žáků (osvobozeno od DPH):

MŠ	dítě do 6 let věku		48,-
		přesnídávka	10,-
	oběd	28,-	
	svačinka	10,-	
	dítě ve věku 7 až 10 let		51,-
		přesnídávka	10,-
	oběd	31,-	
	svačinka	10,-	

ZŠ	stravování žáka ve věku		
	7-10 let	oběd	31,-
	11 - 14 let	oběd	34,-
	15 - 18 let	oběd	36,-

Do vyšší věkové skupiny jsou strávnicki zařazováni na dobu školního roku, ve kterém dosahují příslušného věku, tj. od 1.9. školního roku, ve kterém dosáhnou věku 7 let, případně 11 let nebo 15 let věku.

Stravování cizích strávnicků (podléhá DPH)

Cizí strávnicki ceny vč. DPH	cizí I.	oběd	75,-
	cizí II.	oběd	78,-

Mgr. Michal
Budig

Digitálně podepsal
Mgr. Michal Budig
Datum: 2023.01.03
14:39:10 +01'00'

ENERGIE

11+1 otázka, které máte, a na které vám nikdo neodpověděl

1 Proč ČEZ tak brutálně zdražuje, když má rekordní zisky?

Protože není ČEZ jako ČEZ. V roce 2006 u elektřiny a v roce 2007 u plynu poprvé mohly domácnosti objednat dodávku energií od dodavatele, kterého si vyberou. Byla ukončena cenová regulace plynu a silové elektrické energie (tedy proudu samotného), a od té doby je státem regulována jen cena distribuce, tedy poplatky za samotný „dovoz“ plynu a elektrické energie domů prostřednictvím společností jako je ČEZ-Distribuce, EG.D, GasNet a jiné. Cena samotných komodit, tedy elektřiny a plynu se od té doby odvíjí od tržních cen a nutno dodat, že to znamenalo pokles celkových cen v uplynulých více jak 10 letech.

Od té doby jsou dodavateli elektřiny a plynu třeba společnosti ČEZ Prodej, E-ON, Pražská plynárenská, Innogy, Centropol, a patřila mezi ně i zkrachovalá Bohemia Energy. A tyto dodavatelé nakupují energii na základě tržních cen od výrobců energie, kterými jsou u nás třeba ČEZ, nebo Sev.En (Severní energetická Pavla Tykače) i holding EPH Daniela Křetínského. A tak ČEZ (tedy mateřská společnost) prodává vyrobenou elektřinu ČEZu Prodej (dceřinka), která tuto energii dál prodává nám, majitelům domů a bytů.

A tuto energii musí za stejných podmínek prodat i jiným dodavatelům energií, jinak by docházelo k protiprávnímu poškozování tržního prostředí. Tito dodavatelé mají při nákupu různé strategie a podle toho se jim podaří nakoupit jednou lépe, jednou hůře, a spolu s marží, kterou si určí, jsou tyto nákupní ceny hlavním určujícím parametrem konečné ceny pro odběratele.

Protože jsou ceny energií vysoké, tak mateřský ČEZ (výrobce elektřiny) má rekordní zisky. Ale zisk ČEZu Prodej (dodavatel elektřiny) se pohybuje okolo nuly.

2 Proč rostou ceny pro domácnosti na rok 2023, když teď elektřina i plyn zlevnily? Zase nás dodavatelé okrádají?

Ne, ale odpovědný dodavatel pro své zákazníky nakupuje postupně několik let dopředu. Dodavatel, který nenakupoval dopředu a sliboval dobré ceny, byla Bohemia Energy, a všichni víme jak to dopadlo.

Takže to funguje tak, že na rok 2023 velcí dodavatelé nakoupili třeba 20 % potřebného množství elektřiny už v roce 2019 průměrně třeba za 40 euro za MWh, v covidovém roce 2020 mohla být cena už třeba jen 30 euro a on koupil dalších 20 %, v roce 2021 kupoval dalších 20 % energie už za 60 euro, a letos bohužel už dalších 20 % za průměrně 400 euro. Zbýlých 20 % potřebné energie pro příští rok bude dokupovat v průběhu roku 2023 za spotové ceny podle potřeby svých zákazníků a dodavatel odhaduje, že průměrně to bude stát 300 euro za MWh. Průměrný náklad na nákup energie tak je pro něj 166 euro za MWh, k tomu musí připočítat svou marži a vyjde mu cena pro koncového zákazníka třeba 210 euro, to je cca 5100 Kč za MWh. Co teď skutečně zlevnilo, jsou tzv. spotové dodávky, tedy nákup elektřiny na burze s dodávkou následující den, tyto ceny se poslední 2 týdny pohybovaly okolo 3000 Kč/MWh, teď se pohybují okolo 5000 Kč. Ale stejně tak tyto spotové ceny v srpnu 2022 byly průměrně téměř 11 000 Kč/MWh.

3 Nemělo by tedy smysl teď přejít na spotové tarify, když jsou níž?

Ne. Odebírat elektřinu za spotové tarify, tedy na bázi denních cen, je ryzí spekulace. Pokud má někdo odvahu koupit třeba akcie obchodované na burze s vidinou, že na tom vydělá při růstu ceny akcie, stejně tak může spekulovat, že cena energie bude klesat a to se mu vyplatí. Ale je to velmi riskantní krok pro odběratele a v dnešní době ještě více. Já osobně jsem nikdy neodebíral energie na základě spotových tarifů, a nikdy to dělat nebudu. Pokud má domácnost plánovat své výdaje, tak při relativně dlouhodobě stejné spotřebě si dokáže spočítat, kolik za energii zaplatí, třeba pomocí volně dostupných kalkulaček na internetu. U spotových cen to nikdy nebude dopředu vědět, a může se to velmi prodražit.

4 Proč tak energie teď zdražila, vážně za to může jen válka na Ukrajině nebo kroky Německa v zelené politice?

Důvod extrémního nárůstu cen leží v několika oblastech. Není to poprvé, kdy energie výrazně zdražila, ale letos je to extrém. V červenci 2008 se cena elektřiny poprvé přiblížila hranici 100 euro za MWh, ale než se tyto ceny stačily propsat do ceníků dodavatelů, tak padla v září 2008 banka Lehman Brothers, začala finanční krize a ceny energií se prudce propadly a až do poloviny roku 2021 se pohybovaly ve vlnách do 50 euro za MWh, a v tu dobu začaly ceny růst. To vše po období, kdy po odeznění finanční krize začalo Německo masivně budovat obnovitelné zdroje energie, přičemž ty na fosilní paliva a jaderné jen pomalu vypínalo, a tak na trhu byl přebytek energií a cena byla dlouhodobě nízká. Tak nízká, že nedávalo smysl vůbec budovat nové zdroje energie. Pak se začaly spolu s odstavováním starých elektráren v Německu ceny elektřiny zvyšovat, ale přišel covid, který způsobil propad ekonomické výroby, tedy i poptávky po elektřině a ta cena znovu spadla. Mezitím Rusko plynovodem Nord Stream dodávalo do Německa ohromné množství plynu za nízkou cenu, v roce 2020 třeba i za 8 euro za MWh, a Německo a obecně Evropa si na to zvykla, téměř se stala závislou, a svůj přechod k zelené energii postavila na dočasném využití levného zemního plynu pro výrobu elektřiny. Dnes vyrábí Německo asi 25% své elektřiny ze zemního plynu, tudíž panika spojená s jeho možným nedostatkem vyšponovaly ceny plynu, a tím i cenu elektřiny.

5 A zase to Německo, ta nešťastná lipská burza, proč tam prodáváme naši elektřinu?

Protože elektřina je komodita, stejně jako třeba mléko nebo železo. A komodita v Evropské unii nemá hranice. Když na jaře 2020 při první vlně covidu klesla cena benzínu někam až na 23 korun za litr, to nám nevadilo, ale bylo to kvůli tomu, že jsme přestali jezdit, spotřeba pohonných hmot klesla třeba o 10%, ale ceny až o 50%. Protože na trhu byla panika a přetlak nabídky nad poptávkou.

A když Rusko přestalo na podzim minulého roku plnit své pronajaté zásobníky na zemní plyn v západní Evropě plynem, bylo zřejmé, že se něco děje. Únorová invaze Ruska na Ukrajinu, kterou doprovázelo postupné téměř zastavení exportu plynu do Evropy nám řeklo, že na podzim 2021 zahájilo Rusko svou ekonomickou válku s Evropou. A všimněte si, že ty výpadky se týkají jen plynu, o ropě z Ruska téměř neslyšíme, protože Evropa byla násobně více závislá na plynu než na ropě z Ruska. A ropu je taky výrazně jednodušší dovézt lodí než zemní plyn v podobě LNG.

Dnes už si nikdo nechce připustit, že liberalizaci trhu v letech 2007 a 2008 vděčíme za to, že účty za elektřinu a plyn domácnostem klesly nebo mohly klesnout, když si vybraly jiného alternativního dodavatele. Ale teď se trhy zbláznily, a bohužel burzovní mechanismy na to nebyly připraveny. To se teď pomalu mění a bude měnit. A proč nemá smysl uvažovat o zastavení vývozu?

Jednak to ani kvůli provázání elektrických sítí technicky téměř nejde, a hlavně, když my zastavíme vývoz elektřiny do Německa, tak oni mohou zastavit dovoz plynu či ropy k nám a máme ještě větší problém. Obecně ale nevyvážíme elektřinu do Německa, ta bilance je přibližně vyrovnaná, historicky vyvážíme na Slovensko, ale není to žádné velké kvantum energií.

6 Můj soused i já máme už stejného dodavatele, já jsem dostal teď jako nový zákazník 2x vyšší cenu než můj soused, a to máme stejný tarif, jak je to možné?

Protože vy jste pro dodavatele nový klient, pro kterého nenakupoval dopředu, tak jak jsme si vysvětlili v otázce 2, pro vás tak musí nakoupit teď všechno naráz, když je cena vysoko. Ale váš soused je u něj třeba už řadu let a teď těží z věrnosti, protože část té energie pro něj jeho dodavatel nakoupil ještě než začaly ceny prudce růst. Dnes nemá moc smysl přecházet mezi dodavateli, kteří jsou tradiční a velcí, protože nový vám nemůže nabídnout tak nízkou cenu, jako ten, který s vámi počítá. Ale pokud váš předchozí dodavatel nenakupoval dopředu, a teď vám nabízí vysokou cenu za dodávku, která je třeba i vyšší než cena, kterou vám nabídne některý z velkých tradičních dodavatelů. V takovém případě, má smysl uvažovat o přechodu k tomu většímu dodavateli. Jednak třeba trochu ušetříte, ale do budoucna se dostanete také mezi jeho věrné zákazníky a můžete z toho těžit tak, jako nyní váš soused.

Konkrétně jeden z velkých dodavatelů (ne ČEZ) letos v létě svým dlouholetým zákazníkům dával smlouvy s fixovanou cenou na celé 2 roky dopředu s cenou elektřiny kolem 3000 korun za MWh, a novým nabízel 8000 korun za MWh. Jen proto, že s těmi původními počítal, ale s těmi novými ne.

7 Dodavatel mi napsal, že mi cenu zastropoval, ale stejně se mi strašně zvedly zálohy, jak je to možné?

Nejvýznamnější krok naší vlády v boji s energetickou krizí bylo zastropování cen, tedy určení maximální možné ceny dodávky elektrické energie na 5 Kč/kWh bez DPH a plynu na 2,5 Kč/kWh bez DPH, tedy tak často omílané 6 a 3 koruny s daní. To platí pro domácnosti a malé a střední podniky. Jenže i tak ve srovnání s cenami energií platnými před 2 roky je to třeba trojnásobný nárůst. A to se musí nutně projevit u záloh, které jsou odvislé od poslední spotřeby a platné ceny dodávky. Prudší nárůst je u cen za zemní plyn, protože u elektřiny výrazně větší část koncové ceny tvoří cena za distribuci než jak je tomu u plynu. Ale pozor, rozdíl mezi ceníkovou cenou energie a stropem není ztrátou dodavatele energie, tento rozdíl bude hradit stát ze státního rozpočtu. A u jednotlivých domácností to mohou být i desetitisíce korun za rok 2023, ojedinele i více jak 100 000 Kč za spotřebu rodinného domu, který není zateplen.

8 A nepomohlo by mi stropování, které zařídila Evropská unie?

Evropská unie dala členským státům možnost u výrobců energie část ceny, kterou inkasují od svých zákazníků, odebrat do státního rozpočtu a z toho hradit právě rozdíl cen, který jsme si vysvětlili v předchozí otázce. Popis celého systému by byl velmi dlouhý.

9 Co mám dělat, mám si pořídit třeba fotovoltaiku?

V prvé řadě je potřeba se podívat na množství elektřiny a plynu, které spotřebujete. Nejlevnější energie je ta, kterou nespotřebujete. A taky na svůj dům, vybavení domácnosti, zvyky a tak. Máte 20 let starý mrazák?

Okamžitě jej vyvezte, cena za jím spálenou elektřinu je výrazně vyšší než úspora za to, že potraviny koupené v akci zmrazíte a postupně spotřebujete. A stejně tak ovoce z léta zamražené celou zimu v mrazáku vám vaši jarní buchtu strašně prodraží. Táhne vám chlad přes okna či dveře? Úplně špatně, poraďte se ohledně dotací Nová zelená úsporám a co nejdříve je vyměňte. Ale po výměně oken naopak nezapomeňte na pravidelné, ale rychlé větrání, nebo se u vás zabydlí plíseň, kterou jste předtím neznali, protože za vás větral průvan. Stejně tak televize, která jede celý den, je neskutečný žrout energie.

Máte dům zateplen? Pokud ne, tak radši zateplete stěny a strop než abyste montovali fotovoltaické panely. Ušetříte víc a do baráku a na střechu nemusíte montovat další zařízení. Fotovoltaika by měla přijít na řadu až jako jedna z posledních. A poslední důležitá rada, v průběhu dne neměňte výrazně teplotu v bytě, celkové náklady na vytápění budou výrazně vyšší než pokud máte stále nastavenou konstantní teplotu. Jako v autě, spotřeba při jízdě stálou rychlostí je vždy menší než při jízdě ve stylu brzda-plyn.

Tepelné čerpadlo je skvělá věc, ale zejména do nových domů. Má nejlepší účinnost při kombinaci s podlahovým vytápěním. Pokud Váš dům a jeho topení (radiátory) pamatují Husáka, nebo je ještě starší, nemusí být instalace čerpadla tou pravou cestou pro vás. Do podlahového topení jde voda o teplotě 20 až 30 stupňů Celsia, do standardních starých radiátorů přes 50 stupňů. Proto se vždy poraďte se seriózní firmou, co by pro Váš konkrétní dům bylo vhodné. A pamatujte, že nejlevnější není vždy nejlepší. Bohužel někdy to můžete zaplatit 2x, jednou při montáži, podruhé při provozu kvůli zvýšené spotřebě při nevhodně zvoleném způsobu vytápění. Věnujte několik večerů vyhledávání zkušeností jiných lidí na internetu, vyhledávač napoví. Pro první přehled to postačuje.

10 Zůstanou ceny pořád tak vysoko? Nebylo by lepší se s tím Ruskem vážně domluvit?

Snad nezůstanou, nesmí. V principu s Ruskem se nemá smysl ani bavit, vždyť nejen ČEZ, ale i řada dalších evropských podniků mají stále platné smlouvy na dodávky plynu z Ruska, a Rusko a ruské plynárenské podniky tento plyn úmyslně neposílají. Ano, Nord Stream je mimo provoz, ale máme řadu dalších plně funkčních plynovodů, přes které by mohlo téct více plynu než přes Nord Stream samotný. A když Rusko ani teď neplní platné smlouvy, proč bychom si měli myslet, že je plnit začne?

Naopak, musíme se úplně zbavit závislosti na Rusku. To neznamená, že už nikdy od Ruska nic nekoupíme. Jen na něm nesmíme být závislí jako tomu bylo doteď a základ spotřeby plynu i ropy musíme být schopni koupit jinde než v Rusku.

Do dvou, max. do tří let cena klesne, a můj osobní, zcela soukromý názor je, že pak budeme kupovat za cenu přibližně na úrovni, kde ji vláda dnes zastropovala. Tedy oproti dřívějším cenám budeme platit přibližně trojnásobek. Je to bohužel daň tomu, že dříve byla energie extrémně levná, až tak levná, že se ji téměř nevyplácelo vyrábět.

11 Proč ČEZu stát půjčil 3 miliony euro, když má tak obrovské zisky?

Protože zisk a cash-flow není jedno a to samé. Přestože ČEZ prodává přes burzu jen menší část energie a větší část jde formou přímých kontraktů s jednotlivými odběrateli, obchod přes burzu funguje tak, že burza ručí za to, že co se domluvilo, to proběhne.

A tak třeba mohl ČEZ v roce 2020 prodat na burze řekněme firmě F 1 MWh elektrické energie, kterou jí dodá v roce 2023, za 30 euro. A aby ČEZ nebyl v pokušení, když dnes ta cena je výrazně vyšší, tuto 1 megawatthodinu prodat někomu jinému za vyšší cenu, musí na burze složit jistinu v hotovosti, a té jistině se říká margin call. Vypočítá se tak, že se od aktuální ceny na burze (řekněme třeba 450 euro) odečte cena, za kterou byla ta 1 MWh prodána (v našem případě to bylo 30 euro) a ten rozdíl ve výši 420 euro je hodnota margin callu. Prakticky to znamená, že ČEZ musí dát burze do depozitu 420 euro „v hotovosti“, a tuto tam držet až do doby, než tu 1 MWh zákazníkovi dodá. Jakmile ji zákazník dostane, tak burza ČEZu ty peníze vrátí. Kdyby ale ČEZ selhal, a onu megawatthodinu nechtěl zákazníkovi dodat, tak organizátor burzy koupí onu megawatthodinu na burze, firma F mu dá oněch 30 euro, které měla domluvené s ČEZem, burza použije peníze z margin callu, které u ní musel deponovat ČEZ, a tak beze ztráty splní to, co mělo být splněno. A protože třeba na konci srpna 2022 najednou vylétěla burzovní cena až na 1000 euro za MWh, tak ČEZ za všechny dříve přes burzu prodané dodávky elektrické energie musel okamžitě složit tyto margin cally. A konkrétně jen 26. srpna šlo o částku neuvěřitelné 2 miliardy euro, tedy 50 miliard korun českých, za jeden jediný den.

A přesně na tyto jistiny ČEZ použil peníze půjčené státem. Ale takto pomáhají svým velkým energetickým společnostem státy všude v Evropské unii, protože takové obrovské sumy peněz nejsou ty společnosti schopny samy dát, ani když si půjčí u bank. Ale půjčka ČEZu je úročena, takže státu ČEZ zaplatí úroky.

Dobrou zprávou je, že po skončení tohoto roku by s ohledem na historii prodejů mělo dojít k výraznému poklesu peněz nutných na tyto margin cally, protože klesne množství energie přes burzu prodané, naroste průměrná prodejní cena a zároveň pomalu klesne cena elektřiny.

12 Proč je toto povídání tak dlouhé?

Protože celá problematika je strašně složitá, a přestože jsem se snažil být stručný, moc to nejde, abych nevypustil podstatu věci. Situace je extrémně složitá, ale když jdete k jádru věci, celá mozaika informací vykreslí jasný obrázek. Na začátku prudkého růstu cen energií byla ekonomická válka Ruska proti Evropě, které Rusko slíbilo levný plyn, aby jej následně zastavilo. A bohužel Evropa na tuto lest skočila.

KORUNA VYSOČINY

Koruna Vysočiny je projektem pro spolupráci všech aktérů cestovního ruchu v regionu Žďárská, Novoměstská, Bystřická a Nedvědice, jejím cílem je vytvoření turistické destinace Koruna Vysočiny jako turisticky atraktivní oblasti.

Koruna Vysočiny, zapsaný spolek, působí v roli oblastní organizace destinačního managementu pro Kraj Vysočina od roku 2015.

V rámci své činnosti se zabývá tvorbou, propagací a prezentací turistické nabídky regionu, shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu včetně jejich pravidelné aktualizace, koordinuje činnost turistických informačních center na svém území, připravuje produkty cestovního ruchu a další.

Na poli marketingu cestovního ruchu je partnerem pro Českou centrálu cestovního ruchu CzechTourism a je členem Asociace turistických regionů ČR.

Městys Jimramov se stal členem Koruny Vysočiny 1. 1. 2023, jsme tedy nováčkem.

Chtěli bychom vytvořit během tohoto roku turistický informační letáček Jimramova a přilehlých obcí - Sedliště, Trhonic a Ubušína, který by byl umístěn do okolních informačních center.

Tímto prosíme občany, kteří nabízejí ubytování, občerstvení, či mají tip na turistický cíl v okolí, aby se ozvali co nejdříve paní Mirce Procházkové, tel. 604 888 933, email: prochazkova@mestys.cz nebo Daně Pachovské, tel. 606 948 997, email: pachovskadana@seznam.cz.

Zároveň prosíme místní organizace, které mají letos v plánu akci, která by byla zajímavá i pro turisty, ať by se jednalo o festival, koncert, slavnost, speciální prohlídku, či jinou akci od 1. 5. 2023 do 31. 10. 2023, aby daly vědět do 20. února na již zmíněná tel. čísla. Tyto akce budou uveřejněny v Kulturním přehledu Koruny Vysočiny, která zajistí distribuci na všechna informační centra v Koruně Vysočiny a okolí, předá je též ubytovatelům v naší destinaci atd.

Koruna Vysočiny již připravila malý výlet po Jimramově. Stačí vám k tomu chytrý telefon.

Nainstalujete si v Googlu play LOXPER, zadáte procházky a hned na vás vykouknou nejbližší trasy.

Tam najdete slavné osobnosti městečka a přejdete na trasu, která má po Jimramově sedm zastavení.

Věřím v dobrou spolupráci našich občanů a Koruny Vysočiny.

Dana Pachovská

Výzkum PIAAC: příklad zprávy pro lokální tisk, web / vyvěšení na nástěnce

Jimramov se zapojí do prestižního Mezinárodního výzkumu dospělých PIAAC

Během prosince 2022 až července 2023 bude v Jimramově probíhat prestižní Mezinárodní výzkum dospělých PIAAC, který pořádá Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Česká republika se výzkumu účastní spolu s více než 30 zeměmi z celého světa. Výzkum realizuje Národní pedagogický institut ČR z pověření Ministerstva školství.

Na vybrané domácnosti se v této době obrátí tazatelé výzkumných společností STEM/MARK a MEDIAN. Rozhovor s tazatelem bude trvat přibližně dvě hodiny. Každý respondent obdrží za účast ve výzkumu finanční odměnu 800 Kč. Pro úspěch výzkumu je zásadní, aby se co nejvíce oslovených domácností do výzkumu zapojilo, neboť jsou vybrané právě ony a podle mezinárodní metodiky nemohou být nahrazeny. Data budou uchována jako přísně důvěrná, budou zpracována hromadně a použita výhradně pro účely výzkumu.

Cílem výzkumu je zjistit, jak jsou občané v jednotlivých zemích připraveni na

výzvy současné doby, jako jsou změny na trhu práce či rostoucí využívání digitálních technologií v práci i mimo ni. Výzkum se proto zajímá o pracovní zkušenosti a vzdělávání, ale i o uplatňování různých dovedností v každodenním životě. Výsledky výzkumu dají zpětnou vazbu českému vzdělávacímu systému, ukáží, kde jsou naše silné a slabé stránky a kde je vhodné upravit vzdělávání tak, aby lépe odpovídalo našim současným potřebám.

Podrobnosti o výzkumu a kontaktní údaje jsou uvedeny na stránkách www.piaac.cz.

Co dělal tvůj děda za řemeslo?

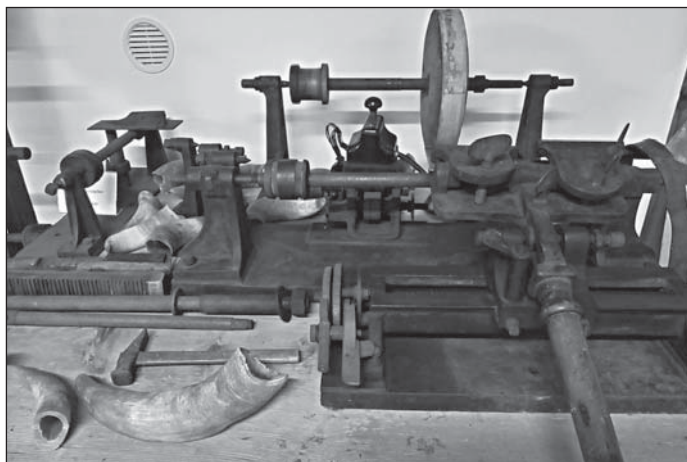
Na letošní rok připravuje Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem výstavu o řemeslech, která byla dříve provozována v našem regionu. Snad v každé obci stál alespoň v jedné chalupě tkalcovský stav, v Bystřici sídlili soukeníci a barvíři, kolem Dalečína, Víru a Strážku bylo od přelomu 19. a 20. století rozšířené sítkování-necování, zpočátku vlásenek či čepců, později záclon a konečně až do roku 1980 sportovních sítí, kolem Strážku, Radkova a Moravce se dařilo perletářství a knoflíkářství. Zapomenout nesmíme na řemeslo bednářské, kolářské, sedlářské, kovářské, ševcovské, hřebenářské, mydlářské, provaznické, perníkářské, voskařské, kloboučnické a mnoho dalších.

Zaměstnanci městského muzea se proto obrazejí na čtenáře s žádostí o pomoc při doplnění informací ohledně historie řemesel ve vaší v obci. Pokud

vlastníte staré nářadí (tkalcovské, bednářské, knoflíkářské apod.), formy na výrobu perníků či dalších potravin, finální výrobky (i v rozpracované fázi, např. síťované záclony) či fotografie svých předků zachycených během řemeslné činnosti, nebo dokonce stará řemesla ještě sami ovládáte, obraťte se prosím na Městské muzeum Bystřice nad Pernštejnem, kontaktní osoba Mgr. Martina Pulkrábková, martina.pulkrabkova@bystricenp.cz, telefonní číslo přímo na osobu na požádání v muzeu 566 590 365.

Předměty související s řemeslnou výrobou za finanční úhradu rádi odkoupíme. Pokud k nim máte osobní vztah, měli bychom zájem alespoň o jejich zapůjčení na chystanou výstavu. Z fotografií či jiného listinného materiálu pořídíme na vlastní náklady fotokopie.

Pomozte nám zdokumentovat historii řemesel v regionu a uchovat povědomí o nich i pro další generace.

Dobré zprávy z kraje

Těsně před koncem roku bych rád ve svém příspěvku shrnul některé (nikoli všechny, protože tolik místa tu není) krajské projekty, které budou veřejnosti dělat radost už v příštím roce. Původně jsem měl v plánu představit z každého okresu jednu krajskou investici, která mi dělá největší radost, ale v některých částech kraje by bylo nespravedlivé zmínění pouze jediné položky ze seznamu našich plánovaných akcí.

V Třebíči příští rok zahájíme naplánovanou stavbu parkovacího domu u krajské nemocnice a v Budkově už v únoru předáme hotový opravený zámek, který nyní slouží dětskému domovu a který dostane svou téměř původní podobu. Bude také finišovat s generální rekonstrukcí domova mládeže

u třebíčské střední průmyslové školy na ulici Manželů Curieových. V Havlíčkově Brodě budeme celý příští rok věnovat maximum sil a stavebního soustředění lůžkovému hospici. V nové sportovní hale u VOŠ a SPŠ ve Žďáře nad Sázavou budou moci od září žáci i veřejnost provozovat nejen adrenalinové sporty a v Pacově stejně jako v Moravských Budějovicích kraj pomůže financovat vybudování pumptracku. V pelhřimovské krajské nemocnici dokončíme Pavilon pro rodinu a o pár kilometrů dál v Kamení začneme opravovat hradní expozici motorek. Zbývá Jihlavsko, které jsem si záměrně nechal na konec. Na jaře 2023 začne v Jihlavě fungovat provoz nového domova pro seniory v areálu krajské nemocnice. Hodně

dlouho jsme museli čekat na zahájení klíčové dopravní stavby – jihovýchodního obchvatu Jihlavy. Práce začnou ještě letos, poslední podpis na smlouvě o dílo s vybraným dodavatelem byl připojen 14. listopadu 2022. Kraj hledal dodavatele celkem třikrát.

Kdybych měl tu možnost, zabalil bych všechny zmíněné projekty a dal je obyvatelům Vysočiny pod stromeček s přáním, aby jim dobře sloužily. A aby nebyly přijaty jen s automatickou samozřejmostí, ale aby byly spojeny s dobře odvedenou prací projektantů i architektů, stavařů i následně těch, kteří převezmou do svých rukou jejich fungování.

Milí čtenáři,

přeji Vám krásné, pozeňnané Vánoce a také klidný vstup do nového roku 2023. Jaký přívlastek nový rok dostane, bude záležet na každém z nás. Za sebe bych si přál, aby to byl rok to-

lerantní, aktivní, poctivý, úspěšný, tvořivý, velkorysý... a plný zdraví. A snad ještě... slušný.

Vítězslav Schrek, hejtman Kraje Vysočina

Vážení čtenáři,

na začátku každého nového roku si kladu otázku: „Co nás v následujících 12 měsících čeká?“ Prvních sedm věcí, které si spojuji s příchodem roku 2023, s Vámi budu rád sdílet. Budou to snad dobré zprávy i pro Vás.

Těsně před koncem roku 2022 schválila Rada Kraje Vysočina další balík kotlíkových dotací, tentokrát pro nízkopříjmové domácnosti. Tak, jak budou postupně uzavírány smlouvy s úspěšnými žadateli a ti budou prokazovat realizaci výměn starých kotlů, bude probíhat výplata dotací. Celkem je připraveno 116 milionů korun. Je to agenda na dlouhé týdny, možná spíše měsíce. Pokud jste podali loni žádost, patříte mezi nízkopříjmové žadatele této podpory, prozatím ji nemáte vyplacenu, a potřebujete se tedy informovat o průběhu vyřizování své dotace, využijte naši informační linku 564 602 888, která je k dispozici v pracovní dny v úředních hodinách.

S novým rokem se vyplatí cestujícím v autobusech i vlacích na linkách Veřejné dopravy Vysočiny (VDV) využít tzv. 24hodinovou jízdenku. Mohou si ji pořídit jednotlivci, studující i mládež a výhodně se s ní vyplatí jezdit veřejnou dopravou celým rodinám. V době její 24hodinové platnosti je možné absolvovat libovolný počet jízd v obou směrech. S platností 24 hodin se její zakoupení vyplatí i v případech, kdy se

do časového intervalu platnosti vejdete s cestami ve dvou po sobě následujících dnech. Základní cena 24hodinové jízdenky je 150 korun, děti, mládež a studenti za ni zaplatí 75 korun a rodiny (2 dospělí a až 3 děti) pojedou za celkových 300 korun. V rámci jízdenky jsou zavazadla a pes přepravováni zdarma. Věřím, že to bude vítaný bonus, ke kterému jsme přistoupili s ohledem na Vaše cestovní zvyklosti.

Brzy po novém roce připravuje Kraj Vysočina ke spuštění své nové www stránky. Jejich podoba má zohlednit přirozené potřeby vyhledávání informací, budou moderní, přehlednější a přístupné z různých mobilních zařízení.

Jihlavská krajská nemocnice od nového roku začne provozovat vlastní dopravní službu. Převezme ji od Českého červeného kříže, který přestal v Jihlavě působit. Vzhledem k tomu, že současný systém poskytování veřejné zdravotní péče se bez této služby neobejde, rozhodl Kraj Vysočina, že tuto službu zařadí do širokého portfolia aktivit Nemocnice Jihlava. Pro klienty se nic nemění, stále půjde o službu, kterou objednáva zdravotnické zařízení a je hrazena ze zdravotního pojištění.

Krajské střední školy se připravují na větší zájem o své obory. Je to dáno silnějším ročníkem, který v roce 2023 vyjde ze základních škol. Nově si mohou deváťáci vybírat i ze dvou zcela

nových oborů. Gymnázium a Střední odborná škola Telč otvírá nový obor předškolní a mimoškolní pedagogika, Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč je připravena od nového školního roku otevřít pro studenty zcela nový studijní obor s názvem diplomovaný veterinární asistent a s ohledem na velký zájem bude navýšena kapacita oboru energetika, který jako jediný v ČR nabízí Střední průmyslová škola Třebíč. Mimochodem, je to pár týdnů, co byl budoucím středoškolákům nabídnut speciální web o středních školách v našem kraji www.studujnavysocine.cz.

V roce 2023 začne sloužit pacientům nový pavilon Péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov. V areálu Nemocnice Jihlava bude mít už na jaře novou adresu více než stovka klientů nového Sociálního centra Kraje Vysočina, v Telči začneme stavět nové výjezdové stanoviště Zdravotnické záchranné služby a v Třebíči zahájí Kraj Vysočina stavbu nového parkovacího domu u krajské nemocnice.

... a ještě jedno kulaté výročí. V roce 2023 si připomeneme 300. výročí úmrtí a odkazu architekta mistra Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Tento geniální architekt s italskými kořeny se proslavil svým jedinečným stavebním a architektonickým stylem. V České republice jeho rukopis nese osm desítek projektů a realizovaných staveb, celá čtvrtina

Santiniho odkazu pak leží na Vysočině, včetně poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou, který byl v roce 1994 zapsán na seznam UNESCO. Přehled všech připravovaných akcí věnovaných jeho dílu bude postupně zveřejňován i na našem turistickém portálu vysocina.

eu. Už nyní rád upozorním na datum 8. září 2023, kdy bude možné v želivském klášterním kostele Narození Panny Marie pozorovat symbolické putování koruny, resp. hru paprsků světla na hlavním oltářním obraze. Tento úkaz je možné sledovat pouze jeden konkrétní den v roce.

Další informace, především pak ty z oblasti krajských investic do dopravní infrastruktury, pro Vás budu mít opět příští měsíc.

Krásný a úspěšný rok 2023 Vám přeje za Radu Kraje Vysočina

Vítězslav Schrek,
hejtman Kraje Vysočina

Sedm zpráv z Kraje

Svůj letošní první příspěvek budu věnovat dobrým zprávám z Kraje Vysočina, které možná mohly zapadnout v záplavě informací spojených s ostře sledovanými volbami prezidenta. Děkuji všem, kteří využili svého práva a volili.

Je nás víc! Každoroční dobrou zprávou je údaj ze statistik krajských nemocnic. Za rok 2022 bude mít v rodném listě některé město z Vysočiny zapsáno 4 938 děvčat a chlapců.

Stavíme! Podle harmonogramu prací pokračuje stavba kamenného lůžkového hospice v blízkosti Nemocnice Havlíčkův Brod, v prvním čtvrtletí zahájíme druhou fázi rekonstrukce vstupního pavilonu Nemocnice Nové Město na Moravě a během několika týdnů začne stěhování vybraných provozů do nového pavilonu Péče o rodinu v pelhřimovské nemocnici. Velké stěhování čeká za pár týdnů i nové klienty Sociálního centra Kraje Vysočina v Jihlavě. Na 130 klientů bude moci využívat služby pobytového zařízení, které stojí v těsné blízkosti Nemocnice Jihlava.

Pečujeme! V částech regionu chybí kapacity především v ordinacích dětských lékařů. Situace bohužel není lepší ani v sousedních krajích. Pro obsazení volných ordinací nebo přilákání nových lékařů, kteří by se starali především o dětské pacienty, dělá vedení Kraje Vysočina maximum. Bohužel – nepomáhá ani finanční motivace. Prozatím k dílčímu řešení pomohly svým přístupem Nemocnice Havlíčkův Brod a Nemocnice Pelhřimov, které chtějí na přelomu jara a léta letošního roku otevřít ve svých areálech po jedné pediatrické ordinaci. Podle předběžných odhadů by tak mohla být nabídnuta registrace až pětistovce malých pacientů na každém otevřeném pracovišti. Ze strany kraje a jeho nemocnic jde o hledání kompromisního řešení. I nadále kraj nabízí stipendia medikům, kteří se už při studiu rozhodnou nastoupit do terénu jako praktici jak pro dospělé, tak pediatrii pro děti a dorost. Nově nabízíme finanční podporu i městům a obcím, které otevřou novou fungující ordinaci nejen dětského lékaře, ale i stomatologa. Dobrou zprávou je, že v současné době se na lékařských fakultách vzdělává s podporou stipendia Kraje Vysočina už 18 budoucích stomatologů, kteří plánují po ukončení studia působit v našem regionu.

Měníme kotlíky! Podle předběžných informací ze Státního fondu životního prostředí by mohla být další výzva pro předkládání žádostí na výměnu kotlů pro nízkopříjmové domácnosti vyhlášena ze strany Ministerstva životního pro-

středí v první polovině roku 2023. Žádné bližší informace však dosud kraje neobdržely. Aktuálně je možné získat dotaci na výměnu zdroje tepla v rámci programu Nová zelená úsporám, kterou má na starosti Státní fond životního prostředí. Pokud hledáte více informací, doporučuji navštívit weby zmíněného dotačního programu. Z našich statistik vyplývá, že kotlíkové dotace byly schváleny 9 346 domácnostem. K dnešnímu dni vyplatil Kraj Vysočina dotace na pořízení nových ekologických zdrojů tepla ve výši více než 770 milionů korun.

Cestujeme! Rada Kraje Vysočina souhlasila s uzavřením nové pětileté smlouvy na pokračování turistického provozu na trati Moravské Budějovice – Jemnice. Loni jsme tudy svezli 3 444 osob a další cestující zveme k vyhlídkové jízdě opět od 7. dubna 2023. Kraj provoz na této trati podpoří zhruba jedním milionem korun. (Další turistickou železniční tratí by mohla být v budoucnu úzkokolejka na trase Kamenice nad Lipou – Obrataň. Musí být však znám zájem potenciálního dopravce, který bude mít mimo jiné vyřízena potřebná povolení a jeho finanční model provozování této tratě bude akceptovatelný Krajem Vysočina i Jihočeským krajem. Tedy kraji, které by turisticky propojil.)

Sportujeme! V termínu od 17. do 23. dubna 2023 připravuje hejtmanství druhý ročník týdne sportu zdarma pod názvem Vysočina v pohybu! Celý únor se mohou na stránkách vysocinavpohybu.cz registrovat zájemci z řad majitelů a provozovatelů vnitřních sportovišť, kterým je kraj připraven kompenzovat nájem poskytnutých prostor. Podmínky letošního ročníku jsou k dispozici na zmíněných webech, registrace partnerů se otevře 1. února 2023. Od března budou na stránkách vysocinavpohybu.cz postupně zveřejňovány nabídky volných hodin pro sport, které bude moci veřejnost v termínu od 17. do 23. dubna 2023 využít. Půjde o ideální příležitost, jak udělat něco pro své zdraví, vyzkoušet si nové sporty nebo se seznámit s nabídkou aktivit poskytovaných konkrétními sportovišti. Seznam sportovišť bude pravidelně aktualizován. Loni se této akci účastnilo 10 tisíc lidí, kteří využili padesátku otevřených sportovišť.

Uklízíme! Připravujeme 14. ročník Čisté Vysočiny. Dobrovolníci budou Vysočinu uklízet v termínu od 10. do 23. dubna 2023. Registrace byla spuštěna, potrvá až do konce února a je dostupná pod odkazem <https://www.kr-vysoci->

na.cz/cistavysočina. V této aplikaci si dobrovolníci vyberou úsek silnice, který chtějí uklízet. Nestane se tak, že se plýtvá silami a stejný úsek uklízí více skupin. Navíc odpad sebrany u registrovaných úseků pak hromadně svezí k likvidaci spolupracující Krajská správa a údržba silnic Vysočiny. V loňském roce tak bylo uklizeno 70 tun opadu. Také se ptáte, kde

se stále bere? Je povzbuzující, že podle některých účastníků lze sledovat pozitivní trend. Situace se zlepšuje a odpadků kolem silnic, které chodí každoročně uklízet, se vyskytuje méně.

Přeji Vám úspěšný rok 2023.

Vítězslav Schrek, hejtman Kraje Vysočina

Kriminalita v Kraji Vysočina v roce 2022

Podíl kybernetické kriminality se loni výrazně zvýšil, nepomáhá ani prevence

KRAJ VYSOČINA - V Kraji Vysočina v loňském roce policisté vyšetřovali celkem 5 240 trestných činů, což je ve srovnání s rokem předchozím o 866 trestných činů více. Meziročně tak jde o poměrně vysoký nárůst nápadu trestné činnosti, a to o 19,8 procenta. V této souvislosti je ale velice důležité uvést, že statistické porovnání roku 2022 s rokem 2021 není zcela korektní, protože celková kriminalita v roce 2021 byla výrazně ovlivněna covidovými opatřeními a stejná situace byla také v roce 2020. Tehdy platná mimořádná a krizová opatření spočívala v celé řadě omezení pohybu osob nejen v České republice, ale dotkla se také omezení volného pohybu osob mezi jednotlivými státy. Tyto skutečnosti měly v letech 2020 a 2021 přímý vliv na nižší nápad kriminality. Pokud bychom se na vývoj kriminality roku 2022 podívali z dlouhodobějšího hlediska, tak ve srovnání s rokem 2019 došlo v našem kraji k jejímu poklesu. V roce 2019 jsme v Kraji Vysočina vyšetřovali celkem 5 538 trestných činů.

Loni se podařilo v našem kraji objasnit 2 925 trestných činů a objasněnost tak dosáhla 55,8 procenta. V loňském roce se policistům dodatečně podařilo objasnit dalších 411 trestných činů. Jde o případy, které se staly v předchozích letech. Celkově se tedy loni podařilo policistům objasnit 3 336 trestných činů, za jejichž spáchání bylo stíháno 2 715 osob. Pachatelé loni svých jednáním způsobili celkovou škodu ve výši 799 380 000 korun. „K poměrně výraznému nárůstu nápadu kriminality došlo napříč celou naší republikou, takže Vysočina nebyla v tomto směru žádnou výjimkou. Loni došlo v našem kraji k poklesu objasněnosti o téměř šest procent, přesto se do-

saženými výsledky se loni Kraj Vysočina opětovně zařadil mezi nejbezpečnější regiony v rámci celé České republiky,“ komentoval dosažené výsledky plk. Mgr. Pavel Peňáz, náměstek ředitele pro službu kriminální policie a vyšetřování. Na zvýšení nápadu trestné činnosti měla v loňském roce na území našeho kraje vliv řada několika faktorů, a to včetně migrační a uprchlické krize, stejně jako dopady ekonomické krize a vliv celkové negativní nálady ve společnosti.

V rámci našeho kraje se loni zvýšil počet trestných činů (nárůst o 905) v oblasti obecné kriminality, což představuje nárůst o téměř třicet procent (29,7 procenta). Loni jsme v našem kraji zadookumentovali 3 950 případů obecné kriminality, z nichž se jich 1 986 podařilo objasnit, což představuje objasněnost přesahující 50,3 procenta. Dodatečně se podařilo objasnit 244 skutků v oblasti obecné kriminality a celkově jsme objasnili v této oblasti 2 230 trestných činů a stíhali za jejich spáchání 1 805 osob.

K mírnému nárůstu došlo loni také v oblasti násilné kriminality. Loni jsme registrovali v kraji 510 násilných trestných činů, což bylo o 35 více než v roce 2021 – vyjádřeno procenty jde o nárůst o 7,4 procenta, ale ve srovnání s rokem 2019 o pokles o dva případy. Kriminalistům se podařilo loni objasnit 407 násilných skutků a objasněnost tak dosáhla 79,8 procenta. Loni jsme dodatečně objasnili dalších 42 násilných trestných činů spáchaných v předchozích letech a za spáchání 449 skutků v oblasti násilné trestné činnosti jsme loni stíhali 435 osob.

V průběhu loňského roku jsme na Vysočině prověřovali a vyšetřovali celkem čtyři případy kvalifikované jako

zločin vražda, kdy v jednom případě šlo o vraždu dokonanou, ve dvou případech o vraždu ve stádiu pokusu a v jednom případě o vraždu ve stádiu přípravy, kdy všechny případy se kriminalistům podařilo objasnit. Kromě toho je prověřován i jeden případ možné přípravy vraždy, kdy v tomto případě ještě nebylo prověřování prozatím ukončeno.

K nárůstu o 7,4 procenta došlo loni u případů trestných činů loupeže. Loni jsme na Vysočině prověřovali 29 případů loupeží, což bylo o dva případy více než v roce 2021. Celkem 27 případů loupeží se podařilo policistům objasnit, což představuje vynikající výsledkem a objasněnost tak dosáhla v této oblasti 93,1 procenta. Loni se nám podařilo objasnit také tři loupeže, které se staly v předchozím roce. Za tyto loupeže kriminalisté stíhají 39 osob.

Nárůst v počtu případů jsme loni zaznamenali u trestných činů úmyslného ublížení na zdraví. Loni jsme vyšetřovali 250 případů, což je o 39 případů více než v roce 2021 – vyjádřeno procenty činí nárůst 18,5 procenta. Objasněnost tohoto druhu trestné činnosti dosáhla hranice téměř 85 procent. Dalších 26 skutků se podařilo objasnit dodatečně. Dlouhodobě stále platí, že nejrůznější rvačky a potyčky mohou mít vážné následky na životech a zdraví účastníků těchto incidentů, a proto považujeme tato jednání pachatelů za společensky vysoce škodlivá. Za tyto trestné činy stíháme celkem 265 osob. K poklesu počtu případů o 11,5 procenta došlo loni u trestných činů porušování domovní svobody, kdy jsme vyšetřovali 54 případů, objasnili z nich 37 případů, což představuje objasněnost 68,5 procenta. Za tento trestný čin jsme loni stíhali 37 osob.

V loňském roce došlo na Vysočině k mírnému poklesu počtu trestných činů v oblasti mravnostní kriminality, a to o 6,5 procenta. Loni jsme vyšetřovali 130 případů mravnostních trestných činů a 78 z nich se podařilo objasnit, když objasněnost toho druhu trestné činnosti dosáhla 60 procent. Za trestné činy v oblasti mravnostní kriminality jsme loni stíhali 75 osob. Ze 130 skutků na úseku mravnostní kriminality jich 27 bylo kvalifikováno jako trestný čin znásilnění (celkem 15 případů kriminalisté objasnili) a dalších 38 případů bylo kvalifikováno jako trestný čin pohlavního zneužívání, z nichž celkem 23 případů kriminalisté objasnili, a objasněnost dosáhla 60,5 procenta. K tomuto druhu trestné činnosti dochází nejčastěji mezi osobami stejného nebo přibližně stejného věku, které jsou mladší patnácti let.

Z celkového počtu 130 případů mravnostní kriminality byly ve 42 případech, což představuje 32,3 procenta, k jejímu spáchání využity informační technologie a sociální sítě. V rámci tohoto druhu trestné činnosti je již několik let - minimálně od roku 2017, kdy je tato statistika sledována - patrný trend, že více než třicet procent ze všech mravnostních trestných činů je spácháno prostřednictvím informační technologií a sociálních sítí. Z těchto případů tzv. "kybermravnostní" trestné činnosti se nejčastěji jedná o případy kvalifikované jako sexuální nátlak, šíření pornografie a ostatní mravnostní trestné činy, kam patří výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, z jejichž podstaty jsou poškozenými osobami děti mladší osmnácti let.

Na území kraje Vysočina došlo loni k výraznému nárůstu nápadu trestné činnosti v oblasti majetkové trestné činnosti, a to o 49,7 procenta, kdy na tomto meziročním nárůstu o 782 případů se právě svým vlivem nejmarkantněji podílelo ukončení všech výše zmíněných restrikcí a opatření v souvislosti s výskytem onemocnění COVID -19, promítly se také změny týkající se stanovení výše škody v rámci novely trestních předpisů a svůj vliv měly také důsledky migrační, uprchlické a ekonomické krize. Loni jsme prověřovali celkem 2

357 trestných činů v oblasti majetkové trestné činnosti a 721 skutků se podařilo objasnit, což představuje objasněnost na úrovni 30,6 procenta, což je v rámci celé České republiky poměrně uspokojivý výsledek. Dalších 126 majetkových trestných činů se nám podařilo objasnit dodatečně, kdy celkově jsme tak loni objasnili 847 majetkových trestných činů, za které jsme stíhali 639 osob.

Na majetkové trestné činnosti se 628 případy podílely krádeže vloupáním. Ve srovnání s rokem 2021 je to o 120 případů více - vyjádřeno procenty jde o nárůst o 23,6 procenta. Celkem 203 skutků jsme objasnili, což představuje objasněnost ve výši 32,3 procenta. Dodatečně jsme objasnili dalších 23 případů z uplynulých let a za krádeže vloupáním jsme stíhali loni 158 osob. Na majetkové trestné činnosti se dále 665 případů podílely krádeže prosté, u nichž jsme zaznamenali výrazný nárůst, a to o více než 33 procent, když 337 krádeží prostých se podařilo policistů na Vysočině objasnit a dalších 32 policisté objasnili dodatečně. Objasněnost v této oblasti dosáhla hodnoty 50,7 procenta. Za tyto skutky jsme loni stíhali 318 osob.

Loni jsme v našem kraji zaregistrovali také 56 případů krádeží dvoustopých motorových vozidel, což je nárůst o deset případů ve srovnání s rokem 2021. Celkem 33 těchto krádeží dvoustopých motorových vozidel kriminalisté objasnili. Kromě toho se podařilo objasnit také tři případy krádeže dvoustopých vozidel z předešlých let. Objasněnost tohoto druhu trestné činnosti dosáhla téměř 59 procent, což je v rámci celé České republiky vynikající výsledek. Za tyto krádeže jsme stíhali 39 osob. Poměrně vysoký počet trestných činů - 82 - se týká krádeží vloupáním do motorových vozidel, kdy 11 případů se nám podařilo objasnit. Celkem 46 těchto případů se týkalo krádeže součástí motorových vozidel, včetně pohonných hmot z nádrží vozidel.

Loni jsme zadokumentovali celkem 63 případů vloupání do rekreačních chat a chalup, když 20 případů jsme objasnili, což představuje objasněnost ve výši 31,7 procenta. Za tyto skutky jsme stíhali 14 pachatelů. Dalších 63 případů trestných

činů se týkalo vloupání do rodinných domů, kdy se nám podařilo objasnit 24 případů, když objasněnost tohoto druhu trestné činnosti dosáhla 38,1 procenta. Dodatečně jsme objasnili tři případy a celkově to představuje 27 případů, za které jsme stíhali 29 osob.

V loňském roce se na Vysočině zvýšil o 11,3 procenta nápad trestné činnosti v oblasti ostatních trestných činů. Loni jsme jich v kraji vyšetřovali celkem 953, což bylo v meziročním porovnání o 97 případů více. Loni policisté 780 případů ostatních trestných činů objasnili, takže objasněnost činila 81,8 procenta a dodatečně objasnili dalších 58 skutků z předchozích let. Do této oblasti trestné činnosti řadíme všechny drogové trestné činy, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní, nedovolenou výrobu a distribuci psychotropních látek a jedů, výtržnictví, sprejerství, nebo ohrožování výchovy mládeže. Loni jsme v Kraji Vysočina registrovali 432 trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a 149 případů sprejerství. Mírný pokles jsme loni zaznamenali u zbývajících kriminality. Loni jsme vyšetřovali 880 případů, z nichž jsme 756 objasnili a objasněnost tak dosáhla 85,9 procenta. Mezi tento druh trestné činnosti řadíme ohrožení pod vlivem návykové látky - 412 případů nebo zanedbání povinné výživy - 175 případů.

Na úseku drogové kriminality loni policisté v našem kraji vyšetřovali 193 trestných činů, což bylo ve srovnání s rokem předchozím o 17 skutků více než v roce 2021, vyjádřeno procenty nárůst představuje 9,7 procenta. Objasněnost u tohoto druhu trestné činnosti přesáhla loni hranici 90 procent. Dalších 19 případů jsme objasnili dodatečně a celkově jsme objasnili 193 drogových trestných činů, za jejichž spáchání bylo stíháno 175 osob. V tomto případě se jedná dlouhodobě o velice pozitivní jev, neboť drogová trestná činnost patří mezi latentní kriminalitu a policisté pachatele odhalují na základě vlastních operativních poznatků. Pro úspěšnost v této oblasti je velice důležitá také důkladná systematická práce kriminalistů, kteří se aktivně věnují vyhledávání a odhalování tohoto druhu trestné činnosti,

což je v Kraji Vysočina dlouhodobě daří.

K mírnému poklesu nápadu trestné činnosti došlo v roce 2022 v Kraji Vysočina i v oblasti hospodářské trestné činnosti. Kriminalisté loni vyšetřovali celkem 409 trestných činů, což je o 16 méně než za rok 2021. Vyjádřeno procenty tento pokles činil 3,8 procenta. Objasněnost se u tohoto druhu trestné činnosti pohybuje na hranici 45 procent. Dalších 70 skutků kriminalisté objasnili z předchozích let. U hospodářských trestných činů kriminalisté nejčastěji vyšetřovali hospodářské podvody (135 trestných činů), dále úvěrové podvody (57 trestných činů), a také daňovou trestnou činnost (35 skutků).

„Výrazný pokles o téměř 26 procent jsme loni zaznamenali v oblasti daňových deliktů, kdy jsme registrovali 35 případů a 15 se jich podařilo objasnit. Velkou pozornost jsme také loni věnovali problematice finančního šetření a zajišťování výnosů z trestné činnosti, kdy loni činila hodnota zajištěného majetku v trestním řízení rekordní částku ve výši 171,21 mil. korun, a v této souvislosti jsme provedli celkem 1 120 zajišťovacích úkonů. K tomuto účelu využíváme všech institutů, které nám umožňuje český právní řád,“ řekl plk. Mgr. Pavel Peňáz.

Loni jsme v Kraji Vysočina zaznamenali výrazně (o téměř 87 %) zvýšený počet trestných činů, které měly znaky kybernetické kriminality, tedy takové kriminality, k jejímž spáchání je využito prostředí internetu či informačních, komunikačních technologií a sociálních sítí. Loni jsme zadokumentovali 722 těchto případů, což činí již 13,77 procenta nápadu ze všech spáchaných trest-

ných činů v roce 2022 (v roce 2021 – 386 případů). Pachatelé internetové kriminality způsobili poškozeným celkovou škodu ve výši 130 058 845 korun.

Za posledních několik let je patrný výrazný nárůst tohoto druhu kriminality, když v roce 2017 to představovalo 4,67 procent z celkového nápadu. Celkem 98 trestných činů se kriminalistům podařilo objasnit a objasněnost tak dosáhla více než 13,5 procenta. Dalších 65 případů kriminalisté objasnili dodatečně – jednalo se o případy z předešlých let a celkově se tak loni podařilo policistům objasnit 165 případů. Největší počet případů internetové kriminality – celkem 529 - se týká majetkové trestné činnosti, což představuje 22,44 procenta ze všech majetkových trestných činů. Jde o nejrozličnější formy internetových podvodů a protiprávních jednání spáchaných za využití sociálních sítí s cílem neoprávněně se obohatit za využití různých legend. Pachatelé u tohoto druhu trestné činnosti způsobili svým jednáním škodu v celkové výši 88 736 668 korun. Další případy internetové kriminality se týkají mravnostní kriminality (41 případů), ale také násilné kriminality (16 případů) a oblasti nehmotných práv.

Velkým problémem v našem kraji jsou stále recidivisté. Z celkově loni 2715 stíhaných osob bylo stíháno 947 osob, které se již v minulosti opakovaně dopustili trestné činnosti, což představuje podíl 34,9 procent. V oblasti násilné trestné činnosti bylo loni stíháno 142 recidivistů, v oblasti majetkové trestné činnosti 332 těchto osob a třináct v oblasti mravnostních trestných činů.

Loni se v našem kraji dopustilo provinění či činu jinak trestného cel-

kem 163 dětí ve věku do 17 let, což činí 6 procent ze všech osob. Z tohoto počtu se 27 dětí ve věku do 17 let dopustilo násilné trestné činnosti, 10 mravnostní trestné činnosti a 40 majetkové trestné činnosti.

Činu jinak trestného se loni v našem kraji dopustilo celkem 78 dětí ve věku do 14 let, což představuje 2,9 procenta ze všech osob. Z tohoto počtu se 23 dětí ve věku do 14 let dopustilo násilné trestné činnosti, 10 mravnostní trestné činnosti a 19 dětí ve věku do 14 let majetkové trestné činnosti.

Na loňské trestné činnosti se podílely také ženy, kterých bylo stíháno celkem 354, a to 36 pro násilnou trestnou činnost, 74 pro majetkovou trestnou činnost, a čtyři pro mravnostní trestnou činnost.

V loňském roce došlo v Kraji Vysočina, stejně jako v celé České republice, k nárůstu počtu trestných činů, kterých se dopouštěli cizinci. Cizinci mají na svědomí celkem 313 trestných činů, což je o 85 skutků více než v roce 2021, vyjádřeno procenty se jednalo o nárůst o 37,3 procenta. Trestně stíháno bylo 286 cizích státních příslušníků, což představuje podíl ve výši 10,5 procenta na počtu všech stíhaných pachatelů. Nejčastěji se trestné činnosti dopouštěli státní příslušníci Ukrajiny (127 trestných činů), Slovenské republiky (63 trestných činů), Polska (23 trestných činů), Rumunska, Moldavska a Bulharska. Cizinci se v našem kraji nejčastěji dopouštěli trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky (89), maření výkonu úředního rozhodnutí (39), úmyslného ublížení na zdraví (20), nedovoleného překročení státní hranice (15) a podvodu (12).

Nápad trestné činnosti v Kraji Vysočina za období od 1. ledna do 31. prosince:					
	2018	2019	2020	2021	2022
Počet trestných činů	5 312	5 538	4 835	4 374	5 240
Objasněno	3 152	3 470	3 103	2 697	2 925
% objasněnosti	59,34	62,7	64,2	61,65	55,8
Objasněno dodatečně	384	409	403	400	411
Objasněno celkem	3 536	3 879	3 506	3 097	3 336
Počet stíhaných osob	2 858	2 948	2 773	2 489	2 715

Srovnání nápadu trestné činnosti na jednotlivých územních odborech Krajského ředitelství policie kraje Vysočina za období od 1. ledna do 31. prosince 2022:

	Jihlava	Třebíč	Žďár n S.	H. Brod	Pelhřimov
Počet trestných činů	1 609	1 014	913	922	782
Objasněno	828	619	481	501	496
% objasněnosti	51,46	61,05	52,68	53,34	63,43
Objasněno dodatečně	135	75	75	72	54
Objasněno celkem	963	694	556	573	550
Počet stíhaných osob	757	621	481	505	391

Pro rok 2023 byly stanoveny pro linii služby kriminální policie a vyšetřování následující prioritní oblasti:

Trestná činnost

- trestná činnost v internetovém prostoru
- hospodářská trestná činnost a korupce
- majetková kriminalita
- primární a sekundární drogová kriminalita

Trestní řízení a operativně pátrací činnost

- Zvýšení intenzity využívání prostředků OPC

- Kvalitní a lhůtované vyšetřování případů
- Identifikace a zajišťování výnosů z trestné činnosti

Trendy a prognóza vývoje kriminality v ČR:

- Registrovaná kriminalita se bude nadále zvyšovat u většiny druhů kriminality, do stavu v roce 2019, kriminalita páchaná v kyberprostoru bude mít pravděpodobně vyšší podíl na celkové kriminalitě než je tomu dnes
- Transformace a množství protiprávního jednání, které se přesouvá do kyberprostoru, bude dále pokračovat.

Nebud' labuť! - preventivní kampaň proti investičním podvodům

Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (NCOZ), která má ve své gesci potírání finanční kriminality, spouští v těchto dnech preventivní kampaň zaměřenou proti investičním podvodům. Jejím cílem je zvýšit všeobecné povědomí o tomto druhu trestné činnosti, varovat před rychlým nárůstem případů investičních podvodů a apelovat na zvýšenou opatrnost občanů při posuzování nabídek investování.

Děje se tak záměrně v předvánočním období obecně nahrávajícím podvodníkům a podvodům rozličných podob, navíc v době zhoršené ekonomické situace a vysoké inflace, která může působit jako kriminogenní faktor a argument pro podvodníky, proč právě teď využít jejich „výhodnou“ investiční nabídku, která může být „příležitostí, jež přichází pouze jednou za život“.

Vzhledem k rychlému nárůstu investičních podvodů a velkému počtu poškozených v posledních letech se NCOZ rozhodla varovat před tímto druhem trestné činnosti, která je i kvůli vysokým ziskům z ní plynoucím pro pachatele oblíbená u skupin organizovaného zločinu. Mezinárodní prvek navíc zvyšuje

složitost odhalení těchto trestných činů. Tím spíše je důležitá prevence.

Prevence je lepší než léčba

NCOZ ve snaze zvýšit povědomí o investičních podvodech a důležitosti předcházení této trestné činnosti předkládá základní informace a doporučení, jak se můžete vyhnout investičním podvodům. Smyslem je usnadnit potenciálním obětem rozpoznat včas setkání s rizikovou informací či kontaktem.

Jak se můžete vyhnout investičním podvodům?

Základním předpokladem investičních podvodů je získání důvěry potenciálních obětí. Pachatelé vás mohou přesvědčovat k uzavření lákavé „výhodné“ investice osobně nebo vám předkládat „skvělou“ online nabídku. Vždycky je namístě zjistit si maximum informací o nabízené investiční příležitosti a informace si ověřovat.

Dejte si pozor na nevyžádané investiční nabídky. Důsledně prozkoumejte každý aspekt investiční nabídky, a to i od osoby, kterou osobně znáte a pokládáte ji za důvěryhodnou. I ta mohla být oklamána. Stejně tak se nenechte zmást „láskavou výhodnou nabídkou investo-

vání“ propagovanou známou osobností. Její jméno a tvář mohou být zneužity.

Nedovolte, aby na vašich úsporách parazitovali podvodníci. Buďte informovaní a nenechte se podvést.

Další preventivní tipy jsou k dispozici v příložených materiálech.

PAMATUJTE!

Subjekt, kterého znáte jen z online prostředí, nemusí být tím, za koho se vydává! Dávejte si pozor, které soukromé informace, kde a komu sdělujete, abyste třeba zbytečně nepřitáhli pozornost podvodníků!

Za zvlášť zavrženímhodné považujeme jednání pachatelů investičních podvodů, jejichž cílem jsou osoby staršího věku.

Kriminalisté NCOZ doporučují občanům zvýšenou obezřetnost a ostražitost v souvislosti s investicemi jejich finančních prostředků.

*Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina
oddělení tisku a prevence
kpt. Mgr. Martin Hron
koordinátor prevence kriminality
tel: 974 261 209
mobil: 725 103 451
e-mail: martin.hron@pcr.cz*

NEBUŽ LABUŤ!

Charakteristické rysy investičního podvodu:

1. Jsou vám slibovány snadné peníze nebo pasivní příjem.
2. Neprodává se žádný originální produkt ani služba. Vše je pouze imaginární a je těžké ocenit to, co se prodává, nebo k tomu nejsou žádné jiné informace než od obchodníka, který produkt nabízí.
3. Sliby vysokých výnosů v krátkém časovém období mohou znamenat, že zhodnocení je vypláceno z peněz nových rekrutů, nikoliv z příjmů z investic.
4. Investiční program se zaměřuje pouze na získávání dalších investorů, aby se do programu za poplatek zapojili. Pravděpodobně se bude jednat o pyramidovou hru.
5. Mnoho podvodníků využívá spam k oslovení potenciálních obětí, například pomocí hromadného e-mailového programu. Nevyžádaná prodejní nabídka může být součástí podvodného investičního schématu.

Varovné znaky extrémního rizika nebo přímého podvodu!

- Zní to příliš dobře, než aby to byla pravda.
- „**NEUVĚŘITELNÉ ZISKY**“ a „**TĚMĚŘ ŽÁDNÉ RIZIKO**“.
- Příklad a záruka, že „**VŠE SE VÁM VRÁTÍ**“ a vaše investice je „**100 % BEZPEČNÁ**“.
- Tlak na nákup investice „**HNED TEĎ**“, jinak třeba promeškáte „**PŘÍLEŽITOST, KTERÁ PŘÍCHÁZÍ JEDNOU ZA ŽIVOT**“.

Jak se můžete vyhnout investičním podvodům?

- 1) Být vzdělaný investor. Pokud nejste, dobře si investování rozmyslete.
- 2) Buďte obezřetní vůči bombasticky znějícím příliš snadným velice výhodným investičním příležitostem s iracionálním výnosem v krátkém časovém horizontu.
- 3) Dejte si pozor na nevyžádané investiční nabídky. Zločinci investičních podvodů hledají oběti například na sociálních sítích, lákají je na výhodné akce, slevy apod.
- 4) Pokud vás někdo kontaktuje přímou zprávou, volá vám, posílá e-mail nebo vás kontaktuje jakýmkoli jiným nevyžádaným způsobem a komunikace se týká tzv. investiční příležitosti, měli byste být velmi opatrní.
- 5) Pokud obdržíte nevyžádanou zprávu obsahující nabídku investice od někoho, koho neznáte, nereagujte.
- 6) Důsledně prozkoumejte každý aspekt investiční nabídky, a to i od osoby, kterou osobně znáte a pokládáte ji za důvěryhodnou, neboť i ta mohla být oklamána!
- 7) Pokud nerozumíte přesně nabídce „výhodné“ investice, nic nepodepisujte, zejména v časové tísní, stresové situaci a pod tlakem.
- 8) To, že někdo uvádí, že je evidován v seznamu České národní banky (ČNB), neznamená, že ČNB nad takovým subjektem automaticky provádí dohled.
- 9) Nenechte se zmást „lákovou investicí“ propagovanou známou osobností. Nemusí to být pravda. Její jméno a tvář mohou být zneužity.

PAMATUJTE!

- Subjekt, kterého znáte jen z online prostředí, nemusí být tím, za koho se vydává!
- Dávejte si pozor, které soukromé informace, kde a komu sdělujete!
- Nesdělujte/nezveřejňujte své osobní údaje a citlivé informace, které by mohly přitáhnout pozornost podvodníků!

Články paní Jeleny Butivščenko v časopisu Krásný rok

Paní Jelena Butivščenko přijela s manželem Edikem a desetiletým synem Viktorem do Čech krátce po tom, co Rusové zaútočili na její rodnou Ukrajinu, a získala azyl v Jimramově.

Původně učitelka výtvarné výchovy, reportérka a fotografa našla práci v jimramovské škole. V období od dubna do konce června 2022 pracovala jako asistentka pro výuku žáků

z Ukrajiny. Zajišťovala online výuku s ukrajinskými školami a komunikovala s rodiči těchto dětí. V srpnu se s rodinou vrátila zpět na Ukrajinu.

V naší zemi i nadále fotografovala a přispívala do časopisu „Krásný rok“ několika články. Její příspěvky z časopisu vám přiblížíme.

EDITORIAL

JEDEN PŘÍBĚH Rozhovor přes messenger byl silný, ale osobní setkání ještě silnější. **1/** S malým Viktorem, kočkou Marusijou a Jelenou v dočasném domově. **2/** Vašík Šimeček nakreslil Viktorovi k dárku i vložku na pozdrav. **3/** Dokud Vítka tohle nesložil, nešel spát. **4/** Dopis českým kamarádům. **5/** Vojta Diviš poslal Vítovi svoje auto z lega a druhý den přidal ještě jedno.

Rozhovor bez bariér

S fotografkou Jelenou jsem dělala rozhovor přes messenger, překládal nám společný známý, kamnář Dmytro. Nějak jsme se zakecaly, a když nám Dmytro napsal: „Holky, a co ten rozhovor?“, už jsme ho vlastně nepotřebovaly.

SJelenou jsme si psaly na pokračování. Někdy se omluvila, že bude odpovídat až druhý den, cítila jsem, že je pro ni těžké o některých věcech mluvit. Odmítala dárky: „Můžeme žít jako vojáci, máme jedny boty, kalhoty, tričko a bundu, to stačí.“ Přijeli sice autem s kočkou a synovým kolem, ale v jednom oblečení – Rusové je překvapili na chatě a podařilo se jim ujet těsně před tím, než jim domek s krbem a saunou u jezera obsadili. V rozhovoru prozradila, že Vítka zachránil kočku, ale mrzí ho, že přišel o všechno svoje lego. Ano, zabalit lego, když utíkáte před válkou, vás nenapadne... Vyhlásili jsme pro Vítu v redakci sbírku lega, kolegové a jejich děti dali dohromady krásnou sestavu a já se rozhodla udělat si

o víkendu výlet za nimi, do Jimramova na Vysočině. Jeleně jsem napsala: „I vojáci si mění trenýrky... jakou máš velikost?“ Konečně se zasmála. Má stejnou jako naše kolegyně Luba, nohu zase jako kamarádka novinářka Lucka... S plným kufrem jsem přijela v 11 dopoledne a Vítka od té doby (s výjimkou společné procházky kolem Svatky) stavěl, dokud všechno nepostavil. Jelena mi rekla: „Nepřivezla jsi mi lego, ale štěstí!“ Pak mi napsala, že ten den uslyšela zpívat ptáky a šla si domluvit práci ve škole. Život jde dál, díky bohu.

Pavlna Blahotová
Pavlna Blahotová, šéfredaktorka

Krásný ROK

Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, tel. 778 496 900, e-mail: info@krasnyrok.cz, web: www.krasnyrok.cz

REDAKCE
Šéfredaktorka Pavlna Blahotová
Zástupce šéfredaktorky Petr Štejmar
Art direktorka Magdaléna Paříková
Obrazová redaktorka Alexandra Roztočil
Editorka Šárka Drbohlavová
Odborní redaktor Lenka Kašparová, Klára Kotábová, Rostislav Zeman, Eva Žalimannová
Produkce Jan Frýdl
Fotografové Jan Bačák, Václav Valný

MARKETING A ON-LINE
Brand manažerka Lucie Šimečková

INZERCE
Manažer inzerce Robert Holý
Media konzultantky Žaneta Arbanová, Klára Růžková
Koordinační inzerce Pavlna Burešová
Grafická inzerce a výroba Linda Hušková

VÝROBA
Retušér, DTP operátor David Eliášek

DISTRIBUCE
Luba Doubková, tel. 734 375 850
Rozšiřuje Mediaprint & Kapa Pressgrosso, spol. s r.o.

TISKÁRNA
Akotext s.r.o.

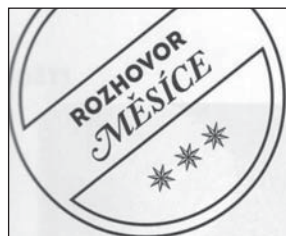
PŘEDPLATNÉ PRO ČR
Zákaznická linka: 225 985 225
SEND Předplatné, spol. s r.o.,
Ve Žlízku 1800/77, Hala A3, 193 00 Praha 9
e-mail: send@send.cz; www.send.cz

PŘEDPLATNÉ PRO SR
Zákaznická linka: 02/6720 1931-33
Magnet Press, Slovakia, s.r.o.,
P. O. Box 169, 830 00 Bratislava
e-mail: predplatne@press.sk; www.press

I my bojujeme...

Bojujeme o zachování kvality a současné ceny našich časopisů. Vlivem stávky papírenských dělníků ve Finsku a následné války na Ukrajině se bohužel (snad dočasně) nevyrobí papír, na kterém jsme tiskli Krásný rok. Musíme tisknout časopis na jiném papíru, než jste zvyklí, a za vyšší cenu, která se dále může měnit. Držte nám palce. Přejeme si, aby se svět vrátil k rozumu!

KŘEST Křtiny malé Anny v jednom z nejstarších pravoslavných chrámů v Kyjevsko-pečerské lávře

Rituály šťastného života

V Jimramově na Vysočině čeká na konec války na Ukrajině fotografka Jelena Butivščenko. Města regionu, v němž se pohybovala, působí dnes jako válečné memento. Kyjev, Buča, Irpiň. I tam si lidé donedávna užívali své krásné tradice. PŘIPRAVILA PAVLÍNA BLAHOŤOVÁ

Do Jimramova přišla Jelena (51) se svým mužem Edikem (60) koncem března letošního roku. Měli štěstí, že tu mají přátele – ostatně kamnáře Dmytra Miška si věrní čtenáři našeho časopisu budou jistě pamatovat. Manžel tedy rovnou může pokračovat v kamnařině a Jelena, která se zároveň stará o desetiletého syna, by ráda co nejdříve začala znovu fotit. Bohužel přišla o veškerou svou profesionální výbavu – fotoaparát, kvůli kterému nedávno prodala auto, aby si mohla pořídit tu nejlepší kvalitu, notebook i celý archiv fotek v tiskové kvalitě. Stojí tedy znovu na začátku.

Jeleno, co všechno jste na Ukrajině musela nechat?

Bydleli jsme v útulném městečku Vorzel, 30 kilometrů od Kyjeva. Vorzel se ale hned na začátku války stal epicentrem války. 24. února ráno jsme slyšeli první výbuchy. Můj manžel se na mě podíval

a řekl: „Začala válka.“ Řekli jsme si, že radši odjedeme na chatu, volali jsme i mojí mámě do Kyjeva, ať přijede za námi, že to bude lepší. Nechtěla, a dobře udělala. Jak jsme mohli tušit, že my se ocitneme

přímo na frontě a ona bude v relativním klidu? Do poslední chvíle jsme nechtěli odejít, ale už se nešlo vrátit domů. Zůstalo tam všechno, co je pro nás nejcennější: rodinná fotoalba, veškerá fotografická technika, počítače, naše milované jezero a les u domu, příbuzní. Vzali jsme kočku, kytaru, synovo kolo, manželovy pracovní nástroje a nějaké dokumenty. Rozhodli jsme se prorazit kordon ruských jednotek. Riskovali jsme a nikdo nevěděl, jestli přežijeme, nebo ne... Nasedli jsme do auta a jeli. Ještě ten den nám volali sousedi, že do naší chaty přijel ruský tank. Věřím, že jsme byli zachráněni jen díky Bohu a strážným andělům. Měli jsme také štěstí, že známe Dmytra, manželova kolegu, který pro nás našel nový úžasný domov.

Seznamte se

JELENA BUTIVŠČENKO

Původně učitelka výtvarné výchovy, reportérka, fotografka

Baví ji fotit přírodu, tradiční události i děti, věnuje se food fotografii, ale nejvíc ji zajímá profesionální byznys portrét, díky kterému o sobě lidé mohou prozradit vše podstatné. Více na photolove.com.ua

Kde jste pracovala?

Dříve jsem pracovala jako fotoreportérka, ale nyní fotím nejčastěji pro byznys – portréty, produkty, výstavy, interiéry.

Na vašich stránkách je zajímavý text o významu kvalitního portrétu.

Jak lidem vysvětlíte, že se mají před fotoaparátem tvářit přirozeně?

Nejdůležitější na fotografii je pochopit, jak ten člověk žije, co miluje, co je pro něj cenné a co ho inspiruje. Láska, utrpení a strach jsou v každém z nás. Devadesát procent lidí se focení bojí. Čočka, která míří na člověka, je jako zbraň. Lidé se před ní snadno uzavrou a pak jim trvá třeba třicet minut, než se přestanou bát a začnou mi věřit.

Jaké na ně máte triky?

Při každém focení platí pravidlo tří:

Tři objety

Tři podání rukou

Tři vtipy

Focení je vždy dílem fotografa i klienta. Proto každému člověku na závěr poděkuji. Ale nejdřív každého, i toho nejdospělejšího, seznámím se svým fotoaparátem, dám mu ho dokonce podržet. Mluvím o objektivu a trochu taky o sobě. Tak uvolním prvotní napětí a začnu fotit, ale lidé jsou ještě uzavření. Je třeba jim pomoci zbavit se nejistoty a nedůvěry. Dalších dvacet minut pracujeme s pozitivními emocemi. Cvičíme, skáčeme, točíme se nebo tančíme. Jakkmile se člověk rozpohybuje, začne i vypadat přirozeně.

V tu chvíli teprve jdete na skutečné focení portrétu?

Trvá to dalších asi deset minut a ty jsou nejzábavnější. Snažím se vtipkovat a hraju si s tím člověkem. Přitom fotím inscenované portréty. Řeknu mu, jak si má sednout, jak se postavit, kam se dívat, na co myslet. Vzhledem k tomu, že už se mě nebojí, vypadají tyto nainscenované záběry živě a přirozeně.

Stávají se z vašich klientů přátelé?

Někdy to tak je. Klient cítí, že mě moje práce baví, a vnímá pozitivní energii, která i jeho nabíjí. Pak někdy focení skončí a jemu se nechce odejít. Popijíme tedy ještě kávu a o něčem si povídáme. Nikdy neskrývám emoce, když mám skvělé záběry, můžu i ječet radostí. Pokud je ale ten člověk příliš uvolněný, můžu se na něho i rozzlobit, trochu mu vyhubuji. Všechno mezi námi probíhá upřímně a opravdově.

V čem myslíte, že je váš pobled fotografky jedinečný?

Řekla bych, že v každém člověku dokážu vidět lepší verzi jeho já.

Plánujete se vrátit co nejdřív k focení?

Všechno v mém životě se změnilo. Ale jedna věc, kterou si chci udržet, je špičkový pracovní nástroj, kvalitní fotoaparát, na který jsem zvyklá a který jsem milovala. Stálo mě tolik úsilí, abych ho získala, a je pryč. Je to teď pro mě těžké. Ukrajina mi chybí, jsme v bezpečí, ale v našem městě jsou stále zabíjeni lidé.

Jak to vnímá váš syn?

Myslím, že je v pohodě. Šlo mu hlavně o to, aby zachránil svou milovanou kočku, je rád, že ji mohl vzít s sebou. Ale dnes ve škole stál tiše. Děti se na něho usmívaly a on vypadal trochu vyděšeně. Před spaním spolu často mluvíme o válce. Velmi ho mrzí, že přišel o lego, které sbíral sedm let. Dokonce si udělal účet na Instagramu, kde svoje stavby zveřejňoval.

Co vám dává sílu? Snažíte se přemýšlet tak, jako kdyby už bylo po válce?

Můj manžel včera napsal na Facebook otázku: Jak by se měla jmenovat první fotoreportáž, až Ukrajina zvítězí? Tady jsou odpovědi Ukrajinců: Probouzení života, Nový život, Vítězství nad Putinem, Nová Ukrajina, Láska – síla našeho vítězství, Rozkvět národa, Štěstí je...

Na vašich webovkách jsme našli krásné fotky ukrajinských tradic. Jaké dodržujete vy doma? Co si vybavujete, když vzpomínáte na váš nedávný poklidný život?

Manžel je Polák a já Ukrajinka – pocházíme z naprosto odlišných rodin a spojili jsme všechny naše tradice dohromady. U nich doma žily tři generace v jednom domě a základem rodiny byl velký stůl, kolem kterého se všichni scházeli ke společnému jídlu. Můj muž říká: Základem rodiny je velký, bohatě prostřený stůl! I tady, v domečku, kde můžeme dočasně být, takový stůl je!

Když vzpomínám na nedávnou dobu, vybavují se mi rodiče. Táta zemřel po dlouhé nemoci těsně před válkou, ani jsme se nestihli vzpamatovat a přišlo

PRAVOSLAVNÁ SVATBA
Ženichem je sám kněz, otec Igor, nevěsta se jmenuje Anna. Svatba ve skanzenu Ukrajinskoje selo.

tohle. Máma je hrozně vyčerpaná, mám o ni strach. Ale už se nám ji podařilo přemluvit a jede za námi. Naši sedávali v pokoji, měli zhasnuto a povídali si potmě. Prý se tomu říká černá hodinka a je to běžné i u vás v Česku. Mě by nenapadlo, že to je tradice!

Může i válka člověka nějak posílit?

Pochopila jsem, jak moc miluji Ukrajinu. To, že jsem v ní prorostlá jako strom. Že odjždět ze své vlasti je bolestivé. Válka nemůže nikoho posílit. Můžou snad bolest, loučení a smrt být užitečné?

Ale ano, uvědomila jsem si, že vše potřebné se vejde do dvou dlaní. V jedné ruka manžela, v druhé ruka syna. 🐾

Zajímá vás práce Jeleny Butivšenko?

Podívejte se na photolove.com.ua.

 ÁVŠTĚVA

MĚSTO na dlani

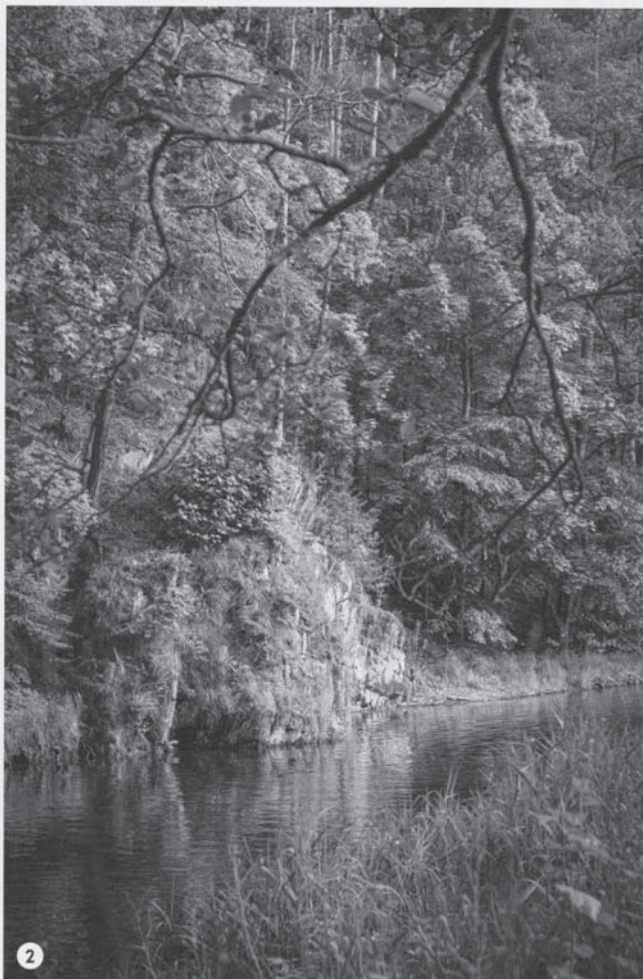
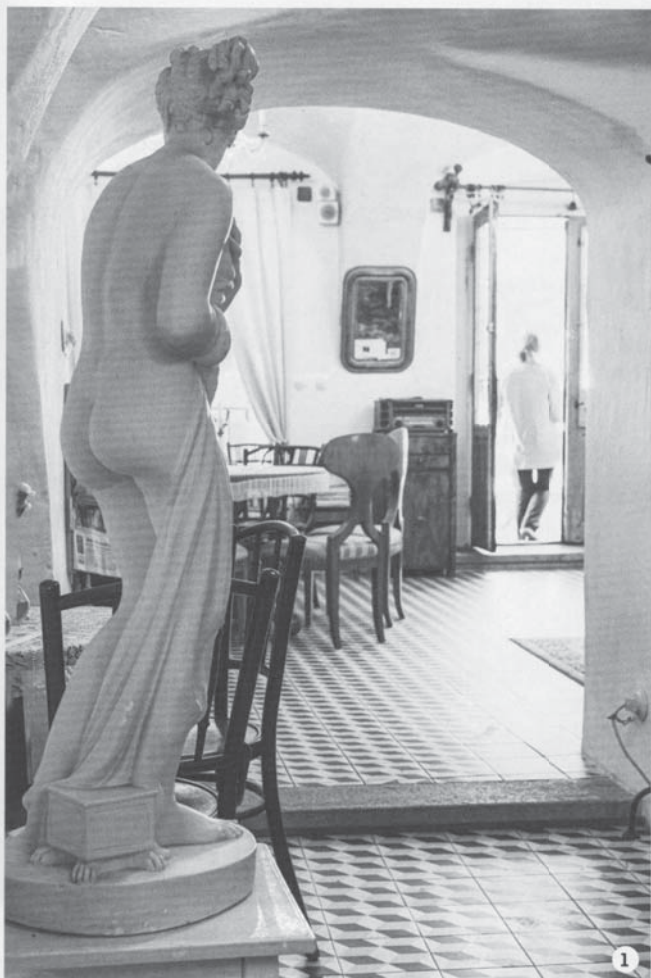
Každé město má svou vlastní melodii. Jimramov zní živě. Horní část, stejně jako violoncello, je mírně tlumená. Tak se jeho hlas stává tichým a sametovým a připomíná rozhovor o duších.

TEXT A FOTO
JELENA BUTIVŠČENKO

VÍTA NA CESTĚ DOMŮ

Dlouho jsem čekala na správné světlo, abych starobylou ulicí se dvěma kostely zachytila v její skutečné jedinečnosti. Nakonec se mi nejkrásnější fotka podařila se synem v dešti!

1/ KAVÁRNA KOVÁŘOVA KOBYLA Útulná kavárna na náměstí působí, jako byste se propadli o sto let zpět. Stylový má nejen interiér, ale i výkladní skříň a vývěsní štít. 2/ SVRATKA Řeka se kolem Jimramova vine jako stuha. V její čisté vodě rádi pozorujeme ryby.

B ylo 17. března 2022. Noc. Ujeli jsme více než 1000 km, až jsme se ocitli v Jimramově. Za okny auta se míhaly světlé skvrny pouličních lamp a černé větve stromů. Když jsem brzy ráno otevřela okna, ovanul mě čerstvý vzduch. Voněl táním a jarem.

Toto starobylé město je mlčenlivé, ale důvěřivé. Lidé ho dokázali zachovat v podobě, jakou mělo před 100 a 200 lety. Překvapila mě dispozice zdejších pozemků. U nás doma na Ukrajině jsou domy často umístěné pod svahem. Zvenku to vypadá tak, že jdete po ulici, za plotem je zahrada a někde dole v hloubce stojí dům. Tady naopak. Domy jsou bok po boku po obou stranách ulic a do dvora se dostanete vchodem s masivními dřevěnými vraty, pak je teprve vstup do domu. Vnitřní chráněné dvory vnímám jako typický český kolorit.

STO LET SEM, STO LET TAM

Říká se, že okna jsou očima domu. Překvapilo mě, že jejich tvar, dřevěné rámy i kličky mají stále historický vzhled. S takovými okny jsem se zatím setkala jen v domech nejstarší kyjevské čtvrti Podol a v domech-muzeích. Žádná další ochrana v podobě žaluzií nebo rolet. Okno se zavírá na miniaturní háček jako za starých časů. Ani v ukrajinských vesnicích dříve nebyly žádné zámky. Když lidé vycházeli z domu, podepřeli dveře klackem. Bylo to znamení, že nejsou doma.

Každý dům v Jimramově má historickou hodnotu, kterou majitelé zachovávají i pro další generace. I nová střecha musí být keramická jako ta původní. Napočítala jsem více než dvacet architektonických památek jen na jedné hlavní ulici. Narodili se zde a žili takoví význační lidé jako kněz

a spisovatel Jan Karafiát, malíři Karel Slaviček a František Žemlička, spisovatel a zakladatel nauky o etiketě Jiří Guth Jarkovský, spisovatelé bratři Mrštíkové, Čeněk Dobiáš, kněz a spisovatel Matěj Josef Sychra a další.

Zajímavé je, že ve škole na nástěnkách visí fotografie města pořízené na počátku dvacátého století a v současnosti. Řekla bych, že se liší pouze tím, že dnešní fotografie jsou barevné a stromy vyrostly.

VLAŽNÍ VĚŘÍCI

Je zajímavé, že místní obyvatelé nejsou nijak zvláště věřící. Lctos jsem tu strávila Velikonoce. Na Ukrajině se na tyto svátky všichni připravují a velkolepě oslavují. Čekala jsem, že po noční vigílii uvidím lidi nesoucí zapálené svíčky a koše s chlebem, ovocem a červeným

1/ NÁHON KE KAMENNÉMU MLÝNU Z parku se dá celé městečko obejít po malebném břehu Svatky. Cesta vede přes lávku kolem starobylého kamenného mlýna, který je krásně zrekonstruovaný a má i udržovaný náhon.

2/ JAN KARAFIÁT Díky tomuto rodákovi je na náměstí pomník broučka. 3/ STŘED NÁMĚSTÍ Tahle krásná barokní socha sv. Jana Nepomuckého pochází z roku 1712.

vínem. Tady jsou ale všichni mnohem zdrženlivější a civilnější.

MUZEA ČESKÉHO ŽIVOTA

Abyste město dobře poznali, musíte v něm několik měsíců bydlet. Způsob života a temperament jeho obyvatel se vyvíjel stovky let a odkrývá se před vámi jako chuť dobrého vína. Divila jsem se, proč lidé nechávají otevřené dveře, na oknech jsou jen takové malé zámečky a nikde žádné sledovací kamery. Je to proto, že Jimramov má méně než tisíc obyvatel. Například v kyjevské čtvrti Dněpr, kde žije moje matka, bydlí 355 000 lidí a ve vesnici Vorzel, kde žiji já se svou rodinou, je 2000 obyvatel. Tady v Jimramově se všichni znají po mnoho generací a vědí, i kde žily jejich prababičky. Mimochodem, mnoho rodin tu pečlivě skladuje vyšívané ubrousky, starožitné hračky, rodinný porcelán a háčkované závěsy. Každý dům je malým muzeem českého života. Nedávno

*MŮJ MUŽ SI VŠIML,
ŽE V KAŽDÉM DOMĚ MAJÍ
KAMNA, KRB A ZÁSOBU DŘEVA.
LIDÉ MOHOU VYTÁPĚT DŮM
I VAŘIT, I KDYBY NEMĚLI
ELEKTRINU A PLYN.*

jsem vstoupila v domě, kde žijeme, na půdu – a viděla tříkolky, petrolejky staré více než sto let a mnoho věcí, které by mi závidělo kdejaké historické muzeum.

Obzvláště mě zaujaly dva kostely – katolický a evangelický – a hřbitov mezi nimi. Je to zvláštní posvátné místo. Bydlíme v ulici Hliník, kam se vracím večer, vždycky když hodiny na kostelní věži odbíjejí šest hodin. Život ve městě je tichý a neuspěchaný, s příchodem večera se v ulicích ocitám úplně sama. Kostel Narození Panny Marie je poprvé zmíněn v roce 1361. Jeho měděná střecha úplně zezelenala. Každou neděli se zde koná bohoslužba a hraje se na starobylé varhany. Zajímavý je i evangelický kostel naproti. Přestože byl v roce 1987 téměř zničený požárem, obnovili ho za pouhý rok!

ÚDOLÍ JAKO DLAŇ

Nedaleko kostelů se v jeden tok spojují dvě řeky – Svratka a Frišavka. Řeka tady ještě není široká, ale je velmi krásná. Plavou v ní pstruzi a na březích rostou bílé sasanky, které jsou uvedené v červené knize. Kvetly jako první, zatímco se příroda teprve připravovala na probuzení. Podél řeky je park, tedy jen tráva a lavičky, což mě trochu překvapilo. S příchodem veder tu bývá letní kino. Doufám, že nějaký film uvidím.

Pokud jedete po silnici od Nového Města na Moravě, můžete vidět úžasný obrázek. Je to, jako by obří ruka držela domy ve své dlani. Miluji výstup na kopec a pak ten pohled na město. Někdy se mi zdá, že pod oranžovou dlaždicí u okna s výhledem na dláždění sedí muž – nástupce spisovatele Jana Karafiáta. I on v této době píše dětské pohádky o světluškách, krásných skřítcích a záhadách jimramovských lesů. 🐾

Chcete oslovit Jelenu ke spolupráci?

Poděvejte se na její FB Elena Butivšičenko.

ligoodd.www

4/ DŘEVĚNÝ KŘÍŽ U STUDÁNKY Cestou z Jimramova do Poličky je dřevěný kříž. Už vim, co znamenají ty žluté značky na stromě! 5/ HROBKA BELCREDIŮ Stojí na kopci se zvláštním jménem Padělek. Postavili ji v roce 1832 a poslední hrabě Belcredi tu byl pohřben v r. 1981.

Děkujeme za podporu Tříkrálové sbírky 2023.
563 tříkrálových pokladniček v okrese
Žďár nad Sázavou ukrývalo **4 757 202** korun.
Příspěvky v online kasičce a dary přímo na
tříkrálový účet činily k 27. 1. 2023 **68 153** korun.

Ing. Jana Zelená, ředitelka
Oblastní charity Žďár nad Sázavou

Tříkrálová sbírka

Tři králové vykoledovali rekord. V kasičkách se ukryvalo bezmála pět milionů korun

Žďár nad Sázavou – rekordních 4 757 202 korun vhodili dárci třem králům do kasiček v okrese Žďár nad Sázavou. To je o 567 969 korun více než v minulém roce.

K + M + B, Kristus požehnej tomuto domu, psali tři králové na dveře v prvních patnácti dnech nového roku. „Děkujeme, že i vy jste se přispěním do Tříkrálové sbírky rozhodli napsat lepší životní příběh klientům služeb Oblastní charity Žďár nad Sázavou. Jejich vděk a úsměv ve tváři ať je vám odměnou,“ vzkázala dárcům ředitelka žďárské Charity Jana Zelená. Její poděkování dále patří všem koledníkům, asistentům, dobrovolníkům a podporovatelům Tříkrálové sbírky.

23. ročník Tříkrálové sbírky, kterou tradičně pořádá Charita Česká republika, zajišťovala ve žďárském okrese Oblastní charita Žďár nad Sázavou. „Do terénu jsme letos předali pět set šedesát tři kasičky, které mělo na starost osmdesát asistentů,“ řekla Michaela Knížková, koordinátorka Tříkrálové sbírky Oblastní charity Žďár nad Sázavou. Městy a obcemi okresu prošlo s koledou na sedmnáct set koledníků. Výtěžek sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším lidem v nouzi všude tam, kam dosáhne pomoc žďárské Charity.

Online koleda

Pro ty, kteří chtějí podpořit Tříkrálovou sbírku, ale koledníci je nezastihli doma, nebo se k nim domů nedostali, stále existuje možnost online přispění. Na webu www.trikralovasbirka.cz je připravena takzvaná online kasička. Ve druhém kroku nezapomeňte zvolit Oblastní charitu Žďár nad Sázavou, jen tak pomůžete lidem přímo ve svém okolí. Příspěvky v online kasičce a dary přímo na tříkrálový účet pro Oblastní charitu Žďár nad Sázavou činily k 27. lednu 2023 68 153 korun.

Výsledky

Kolik korun vykoledovali tři králové ve vašem městě, městysi či obci? Výsledky Tříkrálové sbírky ve žďárském okrese si prohlédněte na www.trikralovasbirka.cz/vysledky/ Klikajte: Diecéze brněnská – Oblastní charita Žďár nad Sázavou, a hledejte konkrétní obec.

Odkazy

WEB: Jak Tříkrálová sbírka pomáhá v okrese Žďár nad Sázavou?

WEB: www.trikralovasbirka.cz

WEB: www.zdar.charita.cz

FB: Tříkrálový koncert v Novém Městě na Moravě

FB: Tříkrálový koncert ve Věžné

*Autor: Jiří Marek, koordinátor
propagace Oblastní charity Žďár nad Sázavou,
tel. 732 292 936, e-mail: jiri.marek@zdar.charita.cz*

Akce Odlož mobil v knihovně prodloužena do konce února 2023

Pomozte nám zvýšit povědomí o třídění vysloužilého elektrozařízení

Od začátku prosince 2022 probíhá v místní knihovně akce „Odlož mobil v knihovně“. Jedná se o sběr starých a již nepoužívaných mobilních telefonů, kterým se takto dostane odborného rozebrání a recyklace. Osoby, které vysloužilé mobily přinesou, budou zařazeny do slosování o poukáz-

ku na nákup knih až ve výši 2000,- Kč a zároveň knihovny s největším množstvím odevzdaných mobilních telefonů přepočtených na počet obyvatel mohou získat odměnu až ve výši 30 000,- Kč. Místní knihovna je otevřena každé pondělí od 13 do 16 hodin.

*Miroslava Procházková
knihovnice*

ODLOŽ MOBIL

v knihovně
1.12.2022 - 31.1.2023

vyhodnocení a předání výher proběhne v únoru 2023

ODEVZDEJ

vysloužilý
mobilní telefon
v knihovně

A VYHRAJ

poukázku na nákup knih
až za **2 000 Kč**

- stačí přinést do vybraných knihoven v Kraji Vysočina mobilní telefon a vyplnit soutěžní kupon
+ vybrané telefony budou dále odborně rozebrány a recyklovány

ODMĚNY

pro nejúspěšnější knihovny
ve třech velikostních kategoriích obcí

v celkové výši

30 000 Kč

10 000 Kč pro ABSOLUTNÍHO VÍTĚZE

mimořádný bonus obdrží knihovna napříč kategoriemi, která sesbírá největší množství telefonů

Jediným hodnotícím kritériem je množství mobilních telefonů přepočtený na počet obyvatel města/obce.

Pomozte nám zvýšit povědomí
o třídění vysloužilého elektrozařízení

Kraj Vysočina

www.cervenekontejnery.cz

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

DIAKONIE BROUMOV

vyhlašuje

Sbírku
použitého oblečení, obuvi,
textilií, knih a hraček
pro charitativní potřeby,

která se bude konat ve dnech
16. 3. - 18. 3. 2023

od 10,00 – 12,00 hod.
 a od 13,00 – 16,00 hod.,
 v sobotu 18. 3. 2023
 od 10,00 – 12,00 hod.

ve Výstavní síni
 u sv. Jana v Jimramově.

Seznam věcí, které můžete dát do sbírky:

- Veškeré oděvy - dámské, pánské, dětské (nepoškozené s fungujícími zipy)
- Obuv - nepoškozená (zavázaná v igelitové tašce)
- Kabelky, batohy (pouze nepoškozené a s funkčním zipem)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky (čisté i mírně poškozené)
- Přikrývky, polštáře a deky - i péřové
- Záclony, závěsy (nepoškozené)
- Látky (minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
- Knihy
- Menší elektrospotřebiče (mohou být i nefunkční)
- Nádobí

Věci, které vzít nemůžeme:

- znečištěný a vlhký textil,
- ledničky, televize, počítače, matrace, koberce - z ekologických důvodů,
- nábytek, jízdní kola, kočárky - transportem se poškodí.

VŠEM DÁRCŮM SRDEČNĚ DĚKUJEME.

Kulturní komise městyse Jimramov Vás srdečně zve na Besedu s panem Hynkem Jurmanem nad jeho knihou

„Jak to bylo s partyzány“.

Dne 14. dubna 2023 v 18,00 hodin
 v hasičské zbrojnici v Jimramově.

Vstupné dobrovolné.

Mamuti se vracejí!

3. března v 18.00
 HASIČSKÁ ZBROJNICE JIMRAMOV

promítání / beseda

s Pavlem Radostou
 autorem knihy Ztracen v zemi mamutů

Nový pohled na život a dobu lovců mamutů.

Vstupné dobrovolné

Kulturní komise městyse Jimramov Vás srdečně zve na divadelní představení

ochotnického spolku Vířina z Víru

Vydrž, miláčku!

dne 24. 3. 2023 od 19 hodin v jimramovské sokolovně.

Vstupné: dospělí 100,- Kč

děti 50,- Kč

ČIŠTĚNÍ

Zdeněk Boček

- + všech druhů koberců
- + veškerého čalouněného nábytku
- + interiéry automobilů

Sádek 153, 572 01 Polička
 tel.: **606 413 569**

internet a televize

Připojte se!

Bezplatně vám
nainstalujeme
**neomezený
internet.**

K němu televizi
se **150 programy**
a **7denním
archivem.**

Nelamte si hlavu
s přechodem od
konkurence.
I ten **vyřešíme za vás.**

**Přidejte se k nám a buďte **nonstop
online.** Připojíme vás v bytových
i rodinných domech.**

Servisní partner pro Jimramov:

Majt s.r.o., Enter

Palackého náměstí 188, Polička

☎ 774 608 800 🌐 poda.cz

 PODA

ŠKODA FABIA COMBI

POSLEDNÍ ŠANCE

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

Nyní již od
419 000 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozů:
ŠKODA FABIA COMBI Tour: 5,3–6,0 l/100 km, 119,7–136,6 g/km

Využijte poslední možnosti pořídit si vůz ŠKODA FABIA COMBI Tour s atraktivní výbavou. Počet vozů je omezen, a proto včas navštivte naši autorizovanou prodejnu nebo nás kontaktujte online či telefonicky.

*ilustrační fotografie

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTO... s.r.o.
Nádražní 2118/67
591 01 Žďár nad Sázavou
Tel.: 566 630 303
www.auto-auto.cz/

auto